

Paligmateriāls Bībeles studiju skolotājiem

Apsolījums: Dieva mūžīgā derība

Pamatojoties uz Gerharda F. Hazela iepriekšējo darbu

2021. gada 2. ceturksnis
Aprīlis, maijs, jūnijs

Saturs

1. **Kas notika?** (27. marts – 2. aprīlis)
2. **Derības sākums** (3.–9. aprīlis)
3. **“Visas nākamās paaudzes”** (10.–16. aprīlis)
4. **Mūžīgā derība** (17.–23. aprīlis)
5. **Apsolījuma bērni** (24.–30. aprīlis)
6. **Ābrahama dzimums** (1.–7. maijs)
7. **Derība Sinajā** (8.–14. maijs)
8. **Derības bauslība** (15.–21. maijs)
9. **Derības zīme** (22.–28. maijs)
10. **Jaunā Derība** (29. maijs – 4. jūnijs)
11. **Jaunās Derības svētnīca** (5.–11. jūnijs)
12. **Derības ticība** (12.–18. jūnijs)
13. **Jaunās Derības dzīve** (19.–25. jūnijs)

Pārskats, 1.–13. tēma: Tanja SaldanĶa

Komentārs, 1.–13. tēma: Andrē Saunderss un Alans Hekts

Prakses sadaĶa, 1.–10., 12.–13. tēma: Marklins Bazijs

Prakses sadaĶa, 11. tēma: Filvija Faulere Klaina

Derība

1588. gadā jauna angliete septītajā grūtniecības mēnesī skatījās uz jūru. Tas, ko viņa ieraudzīja – Spānijas armādas 130 kuģus, kuri plānoja iebrukt salā –, viņu tik ļoti izbiedēja, ka viņai sākās priekšlaicīgas dzemdības, kurās par vecmāti kļuva *bailes*.

Patiesībā bailes bija piemērots sabiedrotais viņas bērnam Tomasam Hobsam, kurš kļuva par vienu no lielākajiem Eiropas politikas teorētiķiem. Dzīvojot laikā, kad Angliju plosīja pilsoņu karš un nebeidzama reliģiska vardarbība, Hobss rakstīja, ka cilvēce bez spēcīgas, visaptverošas valdības atradīsies mūžīgu baiļu stāvoklī – bailēs no nestabilitātes, bailēs no iekarošanas un pāri par visu – bailēs no nāves. Cilvēki dzīvoja, kā viņš to sauca, “visu karā pret visiem”. Hobss brīdināja – ja netiks veiktas radikālas pārmaiņas, cilvēku dzīve būs “vientuļa, trūcīga, nejauka, brutāla un īsa”.

Kāds bija piedāvātais risinājums? Pēc Hobsa domām tas bija tikai viens: tautai ir jāapvienojas zem vienas varas, kas katru individuālo gribu apvienotu vienā kopējā gribā, kurai tad arī būtu pilnīga vara pār tautu. Šis spēks, šī augstākā vara – vai tas būtu viens cilvēks, vai cilvēku kopa –, lai arī pār nāciju valdītu absolūta hegemonija, izbeigtu šausmīgos apstākļus, kas viņu dzīvi padarīja tik briesmu pilnu un nestabilu. Citiem vārdiem sakot, apmaiņā pret visām savām tiesībām cilvēki iegūtu mieru un drošību. Šo varas nodošanu no tautas augstākajai varai Hobss nosauca par “derību”.

Tomēr Hobss nav derības idejas autors. Gluži pretēji, tūkstošiem gadu pirms tam Dievs noslēdza derību ar Israēlu – derību, kuras saknes faktiski meklējamas vēl dziļākā vēsturē. Atšķirībā no Hobsa derības, kuru ierosināja un pasludināja ļaudis, šo derību ierosināja un pasludināja patiesais Valdnieks, debesu un zemes Radītājs. Hobsa derību motivēja bailes, Dieva derību motivēja mīlestība pret kritušo cilvēci, mīlestība, kas aizveda Viņu līdz Krustam.

Tādējādi, pateicoties tam, ko Kristus ir darījis mūsu labā, mēs iemīlam Dievu, un tāpat kā Hobsa derībā, kurā subjektiem bija jāpadodas virsvaldniekam, arī mēs nododam sevi Dievam – savus grēcīgos ceļus, bailes, savus greizos priekšstatus par to, kas ir pareizi un kas – nepareizi. Mēs to darām nevis tāpēc, lai kaut ko gūtu pretī, bet gan tāpēc, ka mums jau ir dots vislabākais, ko Valdnieks var dot – Jēzus Kristus un pestīšana, kas atrodama tikai Viņā.

Kā tas viss darbojas? Tā ir tikpat vienkārša kā apmaiņa: Kristus paņem mūsu grēkus un dod mums Savu taisnību, lai caur Viņu mēs tiktu uzskatīti par tikpat taisniem kā pats Dievs. Tādā veidā grēks vairs netiek piedēvēts mums; tam vairs nav jātur mūs šķirtus no Viņa. Slepavas, laulības pārkāpējus, fanātiķus, meļus, zagļus un pat asinsgrēkā kritušos var uzskatīt par tikpat taisniem kā pats Dievs. Un šī brīnišķīgā dāvana, šī taisnības pieskaitīšana, nāk tikai caur ticību un tikai ticībā. Tieši to nozīmē vārdu savienojums “taisnošana ticībā”.

Bet ar to viss vēl nebeidzas. Slepavas, laulības pārkāpēji, fanātiķi, meļi, zagļi un pat asinsgrēkā kritušie caur Jēzu var nodibināt attiecības ar Dievu, jo Jēzus asinis nes ne tikai piedošanu, bet arī šķīstīšanu, dziedināšanu un atjaunošanu. Caur Kristu esam piedzimuši no jauna, un caur šo pieredzi Dievs raksta Savu svēto likumu uz mūsu sirds plāksnēm. Tādējādi slepkavas, laulības pārkāpēji, fanātiķi, meļi, zagļi un pat asinsgrēkā kritušie vairs nedara tās lietas, kuras darīja iepriekš. Visa ticīgā cilvēka dzīve formējas saskaņā ar jauno šo iekšējo likumu. Pārveidotie cilvēki vēlas izdzīvot to, ko viņos ieliek Dievs, un šī vēlme tiek atbalstīta ar dievišķā spēka apsolījumu. Lūk, to nozīmē dzīvot derības attiecībās ar Dievu.

Šajā ceturksnī mēs rūpīgi aplūkosim Dieva derību – gan to, ko tā piedāvā, gan to, ko tā prasa. Neskatoties uz daudzajiem izmantotajiem avotiem, mācības lielā mērā balstās uz dusēt aizgājušā brāļa Gerharda Hāzela darbu. Viņa sagatavotais ieskats Vārdā, aplūkojot tajā ietvertos derības apsolījumus, sniegs iedrošinājumu, cerību un sapratni,

lai mēs varētu uzzināt kaut ko, ko Hobss, iespējams, nekad neuzzināja: “Baļu nav mīlestībā, bet pilnīgā mīlestība aizdzen bailes.” (1. Jāņa 4:18)

Gerhards F. Hazels (PhD, Vanderbiltas universitāte) bija Džona Nevina Endrūsa Vecās Derības un Bībeliskās teoloģijas profesors SDA Teoloģijas seminārā Endrūsa universitātē. 27 gadus viņš bija teoloģijas doktora grāda un filosofijas doktora grāda programmas direktors un no 1981. līdz 1988. gadam kalpoja kā semināra dekāns.

Kas notika?

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 1. Mozus 1:26, 27.

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Dievs radīja cilvēkus pēc Sava tēla, lai starp Viņu un mums varētu pastāvēt dziļas attiecības. Ādama un Ievas atsacīšanās pildīt Dieva gribu pārtrauca šīs attiecības. Tomēr Dievam bija rezerves plāns: izjukušo attiecību atjaunošana caur Jēzu, Viņa Dēlu.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Negodbijīga zinātkāre ir velnišķīgs ticības slazds; tas mudina cilvēkus ielūkoties zināšanās, kuras Dievs nekad nebija plānojis atklāt (skat. 5. Mozus 29:29). “.. kad Dievs sacīja Savam Dēlam: „Darīsim cilvēku pēc mūsu tēla un pēc mūsu līdzības”, sātans sāka Jēzu apskaut. Viņš vēlējās, lai, radot cilvēku, Dievs konsultētos ar viņu, bet, tā kā tas nenotika, to pārņēma skaudība, naidis un dusmas.” – E. Vaita. *Agrīnie raksti*, 145. lpp.

Bruņurupuči viens uz otra līdz pašai apakšai

1. Mozus 1:1 lietotais ebreju darbības vārds *bara* ('radīt') izsaka Trīsvienības dievišķo spēju pārveidot kosmisko enerģiju matērijā. Daži uzskata, ka darbības vārds *bara* pauž dievišķās radošās enerģijas atbrīvošanu, radot kaut ko no nekā. *Bara* ir paveiktais “absolūtā izcelsmē, tas ir [...] iesākums un veidošanā no nekā (*ex nihilo*); tā nebija radīšana no kādas iepriekš pastāvošas matērijas vai pirmsmatērijas.” – Harold Kuhn, “*God Makes,*” in *The Living God: Readings in Christian Theology*, ed. Millard J. Erickson, (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1983), 481. lpp.

Stipra ticība ietiecas Dieva neizmērojamajos dziļumos, mirdzot kā bāka vētras bangotā jūrā, un neticība pret to atsitas un izšķīst līdzīgi vilņiem. Tieši šāda ticība izlaužas cauri nebiblisko sistēmu un hipotēžu neskaidrajai miglai un paver skatu uz cilvēka izcelšanos.

“Spiritisms māca, ka "cilvēks ir attīstības radījums, ka viņa liktenis un aicinājums ir turpināt šo procesu, sākot no dzimšanas līdz mūžībai pretī dievībai””. – E. Vaita. *Lielā cīņa*, 554. lpp. “Sociālais darvinisms zinātnes apmetnī [...] ļauj ģenētiķiem un biologiem kategorizēt cilvēkus tādā veidā, lai atbalstītu rasu pārkāpumu – ideju, kas nacistiskajā Vācijā sasniedza savu apogeju.” Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection* (Silver Spring, MD: Ministerial Association of the General Conference of Seventh-day Adventists, 1999), 66., 67. lpp.

Pēc Radītāja tēla

Ebreju vārds *tselem* ('tēls') apzīmē figūras ēnas kontūru, bet *damuth* ('līdzība') šīs ēnas atbilstību vai līdzību figūrai. – skat. H.D.M. Spence and Joseph S. Excell, ed., *The Pulpit Commentary*, vol. 1, *Genesis- Exodus* (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 1961), 30. lpp.

Tāpat kā Dievam, arī cilvēkiem bija izvēles spēks – brīvība domāt un rīkoties saskaņā ar morāles prasībām. Tādējādi viņi varēja vai nu brīvi milēt un paklausīt, vai arī neuzticēties un nepaklausīt. – skat. *Seventh-day Adventists Believe: An Exposition of the Fundamental Beliefs of the Seventh-day Adventist Church* (Silver Spring, MD: Review and Herald Publishing Association, 2018), 98. lpp.

Dievs un cilvēce kopā

Bibliskā izpratnē, kad “Dievs svētī”, Viņš dod spēku svētītās lietas darbībai vai piepildījumam. “Dievs radīja cilvēku pats Savam godam, lai pēc pārbaudes *cilvēces*

ģimene varētu kļūt vienota ar debesu ģimeni. Dieva mērķis bija ļaut cilvēces ģimenei apdzīvot Debesis, ja viņi izrādīs paklausību katram Dieva vārdam.” – Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 1, 1082. lpp., slīpraksts pievienots. (Skat. arī Jes. 43:7.)

Pie koka

“Viņa sekotāji gaidīja tā [sātana] parādīšanos, un viņš ar izaicinošu bezkaunību sāka tiem izklāstīt plānu, kā atņemt Dievam [..] Ādamu un tā dzīvesbiedri Ievu [..]. Tie domāja, ja vien izdosies atrast pieeju dzīvības kokam, kas atrodas dārza vidū, tie iemantos svēto eņģeļu varenību. Tad pats Dievs nespēs tos izraidīt.” – Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, 30., 31. lpp.

Vienkāršiem vārdiem Dievs piekodināja bezgrēcīgajam pārim, lai tie netuvojas vienam no kokiem, attiecībā uz kuru Dievam bija īpašs nolūks.

“Kungs man atļāva aplūkot arī citas pasaules. Man tika doti spārni un, kāds eņģelis pavadīja mani uz lielu krāšņu planētu. Zāle tur bija patīkami zaļa un putni dziedāja saldas dziesmas. Šīs vietas iedzīvotāji viens no otra atšķīrās pēc to lieluma, tie bija skaisti, majestātes un mīlestības pilni. [..] Tad es redzēju divus kokus un viens izskatījās kā dzīvības koks svētajā pilsētā. Abiem kokiem bija brīnišķīgi augļi, bet no viena tie nedrīkstēja ēst. Tiem bija iespēja ēst no abiem kokiem, bet uz vienu koku bija aizliegums. Tad mani pavadošais eņģelis sacīja: “Neviens šinī vietā nav ēdis no aizliegtā koka, bet, ja tie no tā ēstu, tad tie kristu.”” – E. Vaita. *Agrīnie raksti*, 39., 40. lpp. (Skat. arī 1. Moz. 2:15–17.)

Attiecību pārtraukšana

Cilvēku sacelšanās teoloģija ir saistīta ar Ādama nesvēto prātu, kas uzņēma sevī aizliegtu augli – **relatīvismu**. Relatīvisms ir jauna ļaunuma paradigma, kurā “es” saglabā tendenci noteikt personīgos morāles standartus, met izaicinājumu Dieva gribas pārākumam, un uzvarēt to var vienīgi ar dievišķas iejaukšanās palīdzību (skat. Soģu 21:25).

Rezultāts bija traģisks.

“Viņi abi ēda un [..] viņi ieguva [..] zināšanas par grēku un vainas apziņu. Gaismas pārsegs ap viņiem drīz izzuda, un, apzinoties vainu un zaudējot *dievišķo pārsegu*, viņus pārņēma drebuļi.” – Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, 40. lpp. (Kursīvs pievienots.)

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: mēs sadzīvojam ar grēka sekām visos savas dzīves aspektos. Pastāv teoloģiska doktrīna, ko sauc par “pilnīgu samaitātību”. Lai gan šī frāze mūsdienās parasti nozīmē ko citu, patiesība nav daudz labāka. Tā pauž domu, ka grēks ir sabojājis katru cilvēka eksistences aspektu. Diemžēl nevaram tam nepiekrīst.

1. Kā varam ieraudzīt šīs “pilnīgās samaitātības” realitāti mūsu pašu dzīvē? Ko varam darīt šajā jautājumā, ja vispār varam? Vai arī – ja neko nevaram darīt, jo tā ir mūsu daba, kā to pārvarēt? Cik lielā mērā mēs to varam?
2. Grēkā krišana nopietni traucē mūsu pilnīgās attiecības ar Dievu. Jēzus nomira, lai šīs attiecības atjaunotu. Kā krusta spēks ļauj mums atgūt šīs attiecības?
3. Mūsu Radītājs atvēlēja īpašu papildu laiku un rūpes, lai radītu Ādamu un Ievu. Kāpēc, jūsuprāt, Dievs padarīja cilvēku radīšanu par notikumu, par kuru visu mūžību runās, apbrīnos un par to debatēs? Salīdziniet Dieva cilvēces radīšanas procesu ar sagatavošanās darbiem, ko topošie vecāki veic, gatavojoties savam pirmdzimtajam. Kā šīs līdzības palīdz saprast Dieva mīlestību?
4. Kā piekļuve Dieva spēkam mums palīdz garīgajā izaugsmē un izpratnē par Dieva plānu attiecībā uz mums?

5. Būdams visu zinošs, Dievs labi apzinājās “risku”, radot cilvēci pēc Sava tēla. Iedomājieties, cik smagu sirdi Viņš pievērsās plānam B – Sava vienīgā Dēla nāvei! Vai jūsu novirzīšanās un kārdinājumi ir līdzīgi tiem, ar kuriem saskārās Ādams un Ieva?
6. Kad Jēzus dzīvoja uz zemes, Viņa pieskāriens dziedināja daudzus ticīgos. Viņa pieskāriens bija Viņa radošā spēka atklāsme. Pirms aiziešanas Viņš apsolija, ka arī turpmāk mums būs pieeja Viņa radošajam spēkam (*Jāņa 14:12–14*). Vai šis apsolījums ir tēlainis vai burtisks? Paskaidrojiet. Kā šis apsolījums var mainīt jūsu ikdienas dzīvi?
7. 1. Mozus grāmata norāda, ka cilvēce sākotnēji tika radīta pēc Dieva līdzības. Vai tas attiecas tikai uz eksistences stāvokli pirms krišanas, vai arī kaut kādā ziņā tas joprojām tā ir? Ja ir, tad kā?
8. Dievs lika Ādamam un Ievai pārvaldīt un pakļaut zemi un dabas spēkus. Kā mums vajadzētu interpretēt šo pavēli, ņemot vērā bezatbildīgo dabas resursu izmantošanu?
9. Ādams un Ieva krita, izmantojot brīvo gribu. Šī brīvā griba, kaut arī Dievs to bija iecerējis kā dāvanu, tika pārvērsta par lāstu. Vai varat iedomāties citus piemērus, kur kaut kas pats par sevi ir labs, bet sliktas izvēles rezultātā var kļūt postošs?
10. Ādams tā vietā, lai sekotu Dievam, sekoja Ievai. Ko tas mums saka par briesmām, kad atļaujam citiem cilvēkiem vai lietām novērst mūs no nodošanās Dievam?

Derības sākums

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 2. Mozus 19:5.

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Sākotnēji Dievs nodibināja mīlošas attiecības ar cilvēces vecākiem Ādamu un Ievu. Tagad Dievs cenšas atjaunot šīs mīlošas attiecības starp Viņu un mums, izmantojot jaunu derību: derību, kas vēsta par attiecībām starp Dievu un cilvēci un kuras centrā ir pestīšanas plāns.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Žēlastības patiesā nozīme tiek atklāta *derības* jēdzienā. *Derības* termins no ebreju vārda *berith* uzsver Dieva brīvo iniciatīvu cilvēces glābšanā. Tāpēc derība ir dievišķa konstitucionāla vienošanās, kas dota cilvēkiem, lai viņi varētu kalpot tikai Jahvem. Ar žēlastības derību Kristus piedāvā Sevi, lai atjaunotu īpašās attiecības ar cilvēci. Viņš solās būt mūsu derības Dievs un mūsu izpirkšanas iniciators (skat. Mat. 1:21).

Derības pamati

Raksti ataino trīs atšķirīgas “žēlastības” nozīmes. Žēlastība nozīmē Dieva mīlošo rīcību pret grēciniekiem, kas to nav nepelnījuši; žēlastība norāda uz Dieva brīnišķīgo raksturu un žēlastība norāda uz Dievu, kurš dod mums spēku pārvarēt grēku. Jaunajā Derībā ebreju vārda *žēlastība* (*chen*) ekvivalents ir grieķu valodas vārds (*diatheke*), kas attiecas uz *gribu* vai *dāvanu*. Derība jeb *testaments* (juridisks dokuments) ir bezmaksas dāvana pusei, kurai uz to nav juridisku tiesību. Tādējādi derība ir piemērots apzīmējums nepelnītajai Dieva žēlastībai.

Derība ar Nou

Derības jēdziens parādās 1. Mozus 6:18. “Bet ar tevi Es celšu derību. Tu iesi šķirstā, tu, tavi dēli, tava sieva un tavu dēlu sievas līdz ar tevi.” Šeit jau no paša sākuma varam redzēt ideju par derības attiecībām starp cilvēci, šajā gadījumā Nou, un Dievu.

“Runātājs ir Dievs, un Noa ir uzrunātais. [...] Tātad Dievs, izpildot Savu dievišķo mērķi, noslēdza derību kā izpausmi attiecībām ar Nou. [...] Dievišķās, izpirkšanas [...] derības, attiecības, kas darbojas jau kopš grēkā krišanas (1. Mozus 3:15), ir [...] atjaunotas pēc Dieva iniciatīvas.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, (Nampa, ID: Pacific Press® Publishing Association, 2002), 18., 19. lpp. “And Noah found grace in the eyes of Jehovah.” – Jay P. Green, Sr., gen. ed. and trans., *The Interlinear Hebrew/Greek English Bible* (LaFayette, IN: Associated Publishers and Authors, 1979), vol. 1, 14. lpp. (*Skat. 1. Moz. 6:8*).

Ābrama derība

Ābramam šīs derības nosacījumos bija ietverts apsolījums par aizsardzību un atalgojuma palielināšanu. “Dievs slēdza Savu derību ar Ābrahamu garā laika periodā. 1. Mozus 12:1–3 mēs atrodam piekārtīgu “Es gribu” no Dieva puses, atklājot to intensitāti un lielumu, ar kādu Dievs uzticējās attiecībām ar Ābrahamu.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 19. lpp.

Kristus stādījās Ābrahamam priekšā nevis kā *Dievs*, izmantojot statusa apzīmējumu, bet kā *Jahve* – Savā personīgajā vārdā. Viņš identificēja sevi kā *Jahvi*, “ES ESMU” – tas ir vārds, kas pauž Viņa būtību kā Dievam, kurš pats pastāv, kuram ir griba un mērķis. *Jahve* ir suverēnā Jehovas *derības* vārds, vārds, kuru Viņš pieņem, kad atklāj Sevi vispersoniskākajā veidā. Arī šeit mēs redzam, ka derība ir žēlastība: “Ābrahama derība ir žēlastības derība.” – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, 1092. lpp.

Derība ar Mozu

“Un Dievs runāja uz Mozu un sacīja: “Es (Esmu) Jehova; un Es parādījos Ābrahamam, Īzākam un Jēkabam kā visuvarenais Dievs, bet Savu īsto vārdu, Jehova, Es netiku darījis viņiem zināmu. Es esmu cēlis Savu derību ar viņiem, lai viņiem dotu Kānaānas zemi, to zemi, kurā viņi kā svešinieki dzīvojuši. Es arī Esmu dzirdējis Israēla bērnu nopūtas, tāpēc ka ēģiptieši viņus verdzina, un Es Esmu pieminējis Savu derību.” – *The Interlinear Hebrew/Greek English Old Testament*, vol. 1, 153. lpp. (skat. 2. Mozus 6:1–5).

Šajā Dieva sarunā ar Mozu ir būtiski pamanīt, kā Dievs Bībelē atklāj Savu nezināmo vārdu. “Jahve [ir] Israēla Dieva īstais vārds. [...] Daudzi mūsdienu zinātnieki skaidro [Jahves vārdu] šādi [...] ‘*Tas, kurš rada, Dzīvības Devējs*’, [...] ‘*Esamības Devējs, Radītājs*’, [...] ‘*tas, kurš piepilda. [...] Savu solījumu izpildītājs, [...] ‘Tas, kurš ir [...] absolūtais un nemainīgais*’, [...] ‘*esošais, mūžam dzīvojošais*’ – kā pašeksistējošs un nemainīgs, [...] ‘*Tas, kurš vienmēr izpaužas kā pestīšanas Dievs*’, [...] ‘*Viņš būs tas*’, [...] ‘*Viņš apstiprinās Sevi [liecinās par esamību, apliecinās savu būtību]*’.” – Francis Brown, *The New Brown–Driver–Briggs Hebrew and English Lexicon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1983), 217., 218. lpp.

Jahve ir “tā Dieva vārds, kurš Sevi atklāja Mozum Horebā, un tā nozīme ir [...] ‘*Es būšu tas, kas būšu*’, [...] ‘*Tas, kurš būs*’ [...], ‘*Es esmu tas, kas es esmu*’, t.i., tā nav jūsu darīšana, [...] ‘*Es esmu (tas ir mans vārds), ciktāl es esmu*’, [...] ‘*Es esmu tas, kas es esmu*’ – tas, kurš būtībā nav nosaucams, neizskaidrojams.” – Francis Brown, *The New Brown–Driver–Briggs Hebrew and English Lexicon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1983), 218. lpp.

“Jēzus viņai saka: “**ES ESMU**” (Jāņa 4:26); [...] Bet Viņš sacīja tiem: “**ES [tas] ESMU**, nebīstieties!” (Jāņa 6:20); [...] “Jo, ja jūs neticēsit, ka **ES [tas] ESMU**, jūs mirsit savos grēkos.” (Jāņa 8:24); [...] “Tad Jēzus sacīja: “[...] jūs sapratīsiet, ka **ES [tas] ESMU**” (Jāņa 8:28); [...] “Jēzus atbildēja viņiem: “Patiesi, patiesi [...], pirms Ābrahāms tapa, **ESMU ES.**” (58. p.); [...] “Jau tagad Es jums to saku, pirms tas ir noticis, lai jūs, kad tas notiek, ticētu, ka **ES [tas] ESMU.**” (Jāņa 13:19); [...] “Viņš tiem saka: “**ES [tas] ESMU.**” (Jāņa 18:5) [...] “Jēzus atbildēja: “Es jums esmu sacījis, ka **ES [tas] ESMU**; ja jūs Mani meklējat, tad lai šie aiziet!”” (8. p.). – *The Interlinear Hebrew–Greek–English Bible*, vol 4, 258.–307. lpp.

Derība, ko Dievs vēlējās slēgt ar Israēlu, bija nepieciešama, lai viņi zinātu, ka dievišķajai mīlestībai nav apslēpta motīva un ka viss, ko Dievs gaida no Savas tautas, ir patiesa atsaukšanās mīlestībā – atbilde, kas patiesi izpaustos viņu darbos.

Jaunā Derība

Jeremijas 31:31–34 atrodam Bībeles vispilnīgāko un aizraujošāko Jaunās Derības apsolījumu.

“Tikai nedaudzi cilvēki zina, ka Jaunā Derība savu nosaukumu ir ieguvusi tieši no šīs rakstvietas. Tā kā latīņu valodā derība ir *testamentum*, Origens, slavenais baznīctēvs (aptuveni 185.–254. g.), nosauca divdesmit septiņas Bībeles grāmatas par Jauno Derību [...]” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s Everlasting Covenant*, 21., 22. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Pirms Otrā pasaules kara kāda sieviete caur Gruziju devās uz Maskavu. Viņai gadījās sastapt vecāka gadagājuma sievieti, kas dzīvoja vasarnīcā. Kad vecā sieviete uzzināja, ka ceļotāja dodas uz Maskavu, viņa jautāja: “Vai aizvedīsiet manam dēlam kastīti ar mājās gatavotu īrisu?” Viņas dēls bija Josifs Staļins. Tomēr attiecībā pret pārējo pasauli viņš bija Krievijas diktators. Taču tas, ko citi par viņu domāja, viņa mātei neko nemainīja.

1. Dieva mīlestība ir tāda pati kā Staļina mātei. Nav svarīgi, cik slikti mēs izskatāmies citu acīs, Dievs turpinās mūs mīlēt. Apsveriet, kā šāda veida mīlestība liek Viņam piedāvāt mums derības attiecības.
2. Kādu lomu spēlē mūsu ticība, kad saprotam, ka Dievs sper pirmo soli ceļā uz salīdzināšanos (izlīgumu)? Kā Dieva pirmais solis ietekmē mūsu ikdienas darbus un rīcību, ja uzticamies Viņam? Sniedziet piemēru tām briesmām, kuras mums draud, ja darbus nostādām augstāk par ticību.
3. Derība ir attiecības, kas noslēgtas starp diviem cilvēkiem, darījums par savstarpēju peļņu, saderināšanos, laulību. Bībelē mēs vairākkārt redzam, kā Dievs sper pirmo soli, lai uzsāktu derības attiecības. Ja tas ir abpusēji izdevīgi abām pusēm, kāpēc mēs gaidām, kamēr Dievs pirmais nāks pie mums? Ko Visumam stāsta Dieva neatlaidība, meklējot zaudēto cilvēci?
4. Bībelē derības attiecības ar Dievu tiek salīdzinātas ar laulību. Laba laulība netiek slēgta saistību, bet mīlestības dēļ. Balstoties uz šo salīdzinājumu, aprakstiet "ideālās" derības attiecības starp Dievu un jums.
5. Laulībā mīlestība pieaug proporcionāli attiecībās veltītam kvalitatīva laika daudzumam. Padomājiet par veidiem, kā varat uzlabot laika kvalitāti, ko pavadāt kopā ar Dievu lūgšanā un pārdomās. Apsveriet iespēju atrast "garīgās izaugsmes partneri", kurš/a iedrošinās un atgādinās jums periodiski pārvērtēt laiku, ko pavadāt kopā ar Dievu.
6. Bībele runā par vairākām derībām un noslēdzas ar Jauno derību. Vai tās patiesībā atšķiras viena no otra, vai arī tā ir tā pati derība, kas izteikta dažādos veidos? Vai Dievam ir iespējams noslēgt vairāk nekā vienu derību?
7. Kāpēc, jūsuprāt, Dievam bija nepieciešams atkārtot derības ar Savu tautu? Vai Viņa ļaudis par to aizmirsa, vai varbūt ir bijuši punkti, kurus Dievam vajadzēja vairāk uzsvērt vienā vai otrā reizē?
8. Pēc definīcijas derība ir vienošanās starp divām vai vairākām pusēm. Parasti tās ir puses, kas pastāv zināmā līdztiesības līmenī savā starpā. Attiecības starp Radītāju un radību parasti netiek uzskatītas par šādu piemēru, tomēr Dievs izjūt nepieciešamību noslēgt vienošanos ar Savu radību. Kāpēc?
9. Ko nozīmē apgalvojums, ka Dieva likums tiks ierakstīts mūsu sirdī? (Skat. Rom. 2:15.)

“Visas nākamās paaudzes”

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 1. Mozus 6.

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Noa atbildēja uz Dieva derību, nododot savu dzīvi Dievam un atverot savu sirdi Dieva mīlestībai. Šķirsts bija simbols Noas apņēmībai atbalstīt derību, kurai viņš bija piekritis, un Dievs viņu apbalvoja, izglābdams Noas ģimeni no pirmsplūdu pasaules galējā tiesas sprieduma – plūdiem.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Grēka princips

Apdomājiet šādus citātus, paturot prātā Kaina grēku: “Grēki ir kā aplī ūdenī, kad tajā iemet akmeni – viens veido nākamo. Kad Kaina sirdī bija dusmas, slepkavība nebija tālu.” – Philip Henry, in Frank S. Mead, *12,000 Religious Quotations* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1996), 407. lpp. “Grēks ir prāta stāvoklis, nevis ārējā rīcība.” – William Sewell, in Frank S. Mead *12,000 Religious Quotations*, 409. lpp. “.. žēlīgais Radītājs saudzēja viņa dzīvību un dāvāja izdevību nožēlot grēkus un atgriezties. Bet Kains dzīvoja, lai tikai vēl vairāk apcietinātu savu sirdi, lai nostiprinātu sacelšanos pret dievišķo autoritāti un kļūtu par vadoni veselai rindai bezkaunīgu, izvirtušu grēcinieku. Šo atkritēju vadīja sātans, lai kārdinātu citus, un viņa iespaids un piemērs darīja savu demoralizējošo darbu, līdz beidzot zeme kļuva tik samaitāta un pārpildīta ar varas darbiem, ka tās bojāeja vairs nebija atliekama.” – E. Vaita, *Sentēvi un pravieši*, 78. lpp.

Cilvēks Noa

Līdzīgi skaistajam amarilļa ziedam, kurš izplata savu brīnišķo aromātu, augdams Svētās zemes dzeloņaino krūmu biezokņa vidū, arī Noas raksturs atklāja Debesu smaržu dumpīgajā pirmsplūdu laikmetā. Ebreju valodā vārds *Noa* nozīmē ‘Jahve sniedz mierinājumu’. Lai arī Noa bija dzimis grēcinieks, viņu, tāpat kā mūs, mierināja Jahves uzticība Ādama derībai. Tā bija vienīgais Noas cerības un pestīšanas līdzeklis. Tā bija Dieva žēlastība, kas viņu jau jaunības gados pamudināja pieņemt paklausīgu dzīvesveidu dekadentiskas bezlikumības vidū. “Cilvēki pirms plūdiem dzīvoja daudzus simtus gadu, un *simts gadus vecus uzskatīja par jauniešiem*. [...] Viņi iznāca uz dzīves skatuves *sešdesmit līdz simts gadu vecumā*, ap to laiku, kur tagad dzīvojošie [...] aiziet no dzīves skatuves.” – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, 1089., 1090. lpp.

Dieva derība ar Nou

“Kaut arī 1. Mozus 6:18 teiktais ir īss, tajā rodama dziļa doma. Tur atklāti nosacījumi cilvēces nākotnei. Noslēdzot derību ar to, kas izdzīvos plūdus kopā ar savu ģimeni, Dievs izplata Savu bagātīgo žēlastību un apžēlošanu. Cilvēces drošība tagadnē un glābšanas drošība nākotnē nāk no Dieva žēlastības un dievišķās rīcības viņu labā [...] Tipisks derības noslēgšanas izteiciens šajā fragmentā neparādās, proti, [...] ‘Cirst derību’ vai [...] ‘Noslēgt derību’. Šeit lietotais termins ir *celt* (angl. *nodibināt*) (ebr. *heqim*). Rūpīgi izpētot šo terminu saistībā ar derības noslēgšanu, tiek atklāta šī vārda saistība ar tādiem jēdzieniem kā “uzturēt” vai “apstiprināt” (salīdzināt ar 5. Mozus 9:5; 27:26; 1. Samuēla 15:11; 2. Samuēla 7:25; 2. Kēniņu 23:3, 24; utt.). Šis atklājums sniedz mums ieskatu, ka Dieva derības nodibināšana nozīmē Dieva iepriekš pieņemto saistību saglabāšanu.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s Everlasting Covenant*, 29. lpp.

Varavīksnes zīme

Žēlastības derības notikumā ir divi dažādi varavīksnes ainojumi un vietas. No vienas puses, 1. Mozus grāmatas 9. nodaļā Kristus atklāja kosmisko varavīksni kā Savas žēlastības un apžēlošanas zīmi Noas pēcnācējiem, kas izdzīvoja plūdus. No otras puses, visu dienu beigās Kristus atklās atlikumam unikālo varavīksni, kas ieskauj Dieva troni. (*Skat. Ecēh. 1:26–28; Dan. 12:1, 2.*)

“Tad *debesīs parādīsies varavīksne, kas staros Dieva troņa godības spožumā* un it kā apņems katru lūdzošo grupiņu. Sadusmotie ļaužu pulki pēkšņi apstāsies. Viņu izsmejošie saucieni apklusīs. Tiks aizmirsti slepkavīgie nodomi. Ar briesmīgām ļaunām nojautām tie *raudzīsies Dieva derības simbolā* un ilgosies, lai kaut kas viņus aizsargātu no šī visu pārvarošā spožuma.” – E. Vaita, *Lielā cīņa*, 636. lpp., kursīvs pievienots. (*Skat. Atkl. 6:13–17.*)

Palika tikai Noa

“Pirmais nepārprotamais atlikuma pieminējums Bībelē ir 1. Mozus 7:23: “Palika vienīgi Noa un tie, kas bija ar viņu šķirstā.” Vārds, kas tulkots kā ‘palika’, cēlies no ebreju saknes *sa’ar*, no kura dažādās formās Vecajā Derībā parādās atlikuma ideja [..] Mēs nevaram nepamanīt faktu, ka atlikums, kas pārdzīvoja pirmo pasaulplašo katastrofu, bija ticīgi un uzticami cilvēki (1. Mozus 6:9 un 7:1). Tā kā Bībele izmantoja [Noas] plūdus kā gala laika iznīcināšanas pirmtēlu, šim novērojumam ir liela nozīme.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s Everlasting Covenant*, 31. lpp.

“Daži no galdniekiem, kurus viņš [Noa] piesaistīja šķirsta celtniecībā, ticēja vēstījumam, bet nomira pirms plūdiem; citi Noam noticējušie vēlāk atkrita.” – Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, 504. lpp.

“Viena vīra apgalvojums pret tūkstošu gudrību! Nē, ļaudis negribēja ticēt brīdinājumam. [..] Kristus paskaidroja, ka līdzīga neticība valdīs arī attiecībā uz Viņa otro atnākšanu. [..] Kad tie, kas saucas Dieva ļaudis, apvienosies ar pasauli, dzīvos tāpat kā pasaule un piebiedrosies aizliegtās izpriecās, kad pasaules greznība kļūs par draudzes greznību, kad skanēs kāzu zvani un visi daudzus gadus uz priekšu paredzēs vispārēju labklājību, tad pēkšņi, kā zibens no skaidrām debesīm, pienāks gals visām viņu spožajām izredzēm un maldīgajām cerībām.” – E. Vaita, *Lielā cīņa*, 338., 339. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām.

Aristīds (530. – 467. g. pr. Kr.) bija viens no ievērojamākiem Seno Atēnu iedzīvotājiem. Viņš bija taisnīgs, godīgs un labs cilvēks. Tad kāpēc vairākums atēniešu nobalsoja par viņa padzišanu no pilsētas? Vienotā sabiedriskā doma bija tāda, ka viņiem apnicis dzirdēt, kā Aristīds tiek saukts par “taisno”. Aristīda noziegums bija tāds, ka viņa labestība pārāk asi kontrastēja ar citu cilvēku “sliktumu”.

1. Tāpat kā Aristīda gadījumā, ja nebūtu Noasa “labestības”, mēs nekad nevarētu saprast, cik sliktā pasaule bija pirms plūdiem. Tāpat kā Noam, arī mūsu centieniem atspoguļot Kristu ir sava cena. Apsveriet cenu, kas jums jāmaksā, lai šodien būtu paties kristietis. Vai mums, tāpat kā Aristīdam un Noam, ir izturība, kas vajadzīga, lai izturētu negatīvo attieksmi, kuru mēs varam saņemt? Kā to izmantot?

2. Romiešiem 12:2 mudina mūs nepielāgoties pasaulei, bet gan atjaunoties garā. Noa ir klasisks piemērs tam, kā cilvēks to var izdarīt. Ko mēs varam mācīties no Noas dzīves, kas ļaus mums izvairīties no pielāgošanās grēka kārdinājuma? Vai domājat, ka Dievs sagaida, ka mēs, tāpat kā Noa, rūpēsimies par citu dvēselēm? Paskaidrojiet savu atbildi mūsdienu liecināšanas izaicinājumu kontekstā.

3. Ja Noas laikā būtu bijusi slimnīca garīgi slimajiem, viņa “draugi” noteikti būtu nosūtījuši viņu uz turieni. Viss, ko viņš teica un darīja, skanēja kā “vājprāts”. Šī pasaule bieži uzskata Dieva gudrību par neprātību. Mēs kā derības dalībnieki esam pakļauti

izsmieklam un apsūdzībām. Kā mēs varam būt sagatavoti šādai attieksmei? Padomājiet par vismaz trim Bībeles apsolījumiem, kurus varat piesaukt šādos brīžos.

4. 1. Mozus 6:6 teikts, ka Dievs bija tik ļoti noskumis par pirmsplūdu pasaules ļaunumu, ka nožēloja cilvēces radīšanu. Ko tas nozīmē, ka Dievs juta nožēlu? Vai Dieva nožēla liek domāt, ka Viņš spēj kļūdīties?

5. 1. Mozus 6:9 Noa tiek dēvēts par taisnu un nevainojamu. Vai šīs īpašības, kas Noam piemita, bija iedzimtas neatkarīgi no Dieva? Kāda veida taisnība bija Noam?

6. Vai fakts, ka Dievs vēlas noslēgt derību ar cilvēkiem, liek domāt, ka Viņam mūs "vajag"? Paskaidrojiet. Kādā ziņā tas tā varētu būt?

7. Mācība par Atlikumu raisa dažos ļaudīs augstprātības un pārākuma jūtas. Kāpēc šādas jūtas un izpausmes – augstprātība un pārākuma apziņa – nevar tikt attaisnotas bibliskā Atlikuma jēdziena kontekstā?

8. Kāda nozīme ir varavīksnei kā Dieva ietekmes līdzeklim uz cilvēkiem 1. Mozus 9:12–17? Kā tā palīdz izdarīt izvēli par labu Dievam?

Mūžīgā derība

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 1. Mozus 17:7.

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Tāpat kā Nou Dievs uz īpašām derības attiecībām aicināja Ābrahamu. Šajās attiecībās bija daudz tādu pašu nosacījumu kā Dieva derībā ar Nou. Tomēr, noslēdzot derību ar Ābrahamu, Dievs lika pamatu pestīšanas derībai ar visu cilvēci, vismaz ar visu to cilvēci, kas tiks izglābta.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

1. Mozus 15:7 Dievs stādās priekšā Ābrahamam kā **Jahve, personīgs Dievs**. Kā Ābrahāms varētu iedomāties, ka viņa dzīve nav Dieva ziņā, ja Dievs Sevi pieteica kā **Ābrahama personīgo Dievu?**

Jahve un Ābrahama derība

Derība apstiprināja Ābrahama pakļaušanos dievišķai pārvaldībai vispersonīgākajās lietās. Kā Ābrahāms varētu saņemt šīs derības apsoliņumus, ja saglabātu pašpietiekamu attieksmi? Viņš to nevarētu, un arī mēs nevaram. Pētot Ābrahama stāstu, ir tendence aizmirst faktu, ka Ābrahama derība runā par ticību, kas darbojas. Tāpat kā tas bija ar Ābrahamu, tāpat tam jābūt arī ar mums.

El-Šadai

Šis termins pirmo reizi parādās ebreju tekstā 1. Mozus 17:1, 2 saistībā ar Ābrahamu. Šeit Dieva vārds ir *El-Šadai*, kas bieži tiek tulkots kā "Visvarenais Dievs".

Mazliet paskaidrosim to. Vārds *El* ir saistīts ar *Elohim* ("Iesākumā *Elohim* radīja debesis un zemi."), un tas apzīmē visvarenību, spēku, pārpasaulību. Dieva apzīmējums *Elohim* vijas cauri visam Mozus grāmatas Radīšanas stāstam. No tā ir atvasināts vārds *El*, kas aptuveni 200 reizes tulkots kā 'Dievs' un arī apzīmē spēcīgu Dievu. *Šadai* nozīmē 'krūts' un norāda uz To, kurš apgādā, baro un rūpējas. Saistībā ar vārdu *El* tas izsaka domu par "Vareno un Spēcīgo, kas var apgādāt un pabarot".

No Ābrama līdz Ābrahamam

1. Mozus 17:3–5 Ābrama vārda maiņa liecināja par attiecību maiņu. Tādējādi bija nodibinātas augstākas attiecības. "Ābrāms bija pirmais no vairākiem vīriem, kuru vārdus Dievs mainīja. Senatnē vārdiem bija daudz lielāka nozīme nekā mums šodien. Visiem semītu vārdiem ir nozīme, un tie parasti sastāv no frāzes vai teikuma, kas pauž vecāku vēlmi vai varbūt pateicību. Ņemot vērā to, cik nozīmīgi cilvēkiem bija viņu pašu vārdi, dažu cilvēku vārdus Dievs mainīja, lai tie būtu saskaņā ar viņu pieredzi pagātnē vai nākotnē. Ābrāms, kas nozīmē 'paaugstinātais tēvs', šajā formā neparādās nekur citur Bībelē, bet ir sastopams citviet kā Abirāms, kas nozīmē 'mans tēvs ir paaugstināts' (skat. 4. Moz. 16:1; 1. Ķēniņu 16:34)." – *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, 321. lpp.

Derības posmi

Iesaistīts vairākposmu derības notikumā, "Dievs noslēdza trīspakāpju derību ar Ābrahamu. Pirmais posms ir aprakstīts 1. Mozus 12:1–3, otrais 1. Mozus 15:1–21 un trešais 1. Mozus 17:1–14." – Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 34. lpp. 5. Mozus 10:16 šo derību simbolizēja arī apgraizīšanas zīme: "Tāpēc apgraiziet savas sirds priekšādu un neesiet vairs stūrgalvīgi." – *The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol. 1, 489. lpp. (Skat. 5. Moz. 10:16.)

Termins *apgraizīšana* tiek tulkots no ebreju vārda *mūl*, kas nozīmēja ebreju vīrieškārtas bērna priekšādas nogriešanu astotajā dienā pēc piedzimšanas. Tādējādi

skaitļa *astoņi* garīgā nozīme atspoguļo garīgu atjaunošanos un jaunu pirmsākumu Jahvē. Ar domu, ka Israēla pasaulīguma priekšādiņa ir jāzaudē, šī garīgā zīme tika veidota, lai aino tu Israēla lojālo uzticību Jahvem. No šī brīža senais Israēls saņēma dievišķu uzaicinājumu piedalīties atjaunotās attiecībās ar Jahvi.

Derības saistības

“Es esmu viņu izredzējis, lai viņš saviem dēliem pavēl un savam namam pēc viņa, ka tie sargā Jehovas ceļu, lai darītu taisnību un tiesas, ka Jehova liktu nākt pār Ābrahamu tam, ko Viņš ir sacījis viņam.” – *The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol. 1, 40. lpp. (*Skat. 1. Moz. 18:19.*)

Šīs rakstvietas skaistums ir tas, ka tā plūst pāri ar El–Šadai dievišķo varenību, lai sasniegtu to, ko neticība uzskata par neiespējamu. Dievišķais ieskats mudināja Ābrahamu audzināt Īzāku ar savu disciplinējošo gana vēzdu. Tādējādi pēc tam, kad Ābrahama vārds tika padarīts liels, viņa pašai dziedzība mirdzēja arvien vairāk.

Kā? Kāpēc?

Tā kā savtīgās intereses tika pakļautas dievišķai gribai, kas atklājās Ābrahama gatavībā izturēties pret savu “vienpiedzimušo dēlu” kā pret ziedojuma upuri, viņa pirmais “upuris” liecināja, ka “nav nekā pārāk dārga, ko nevarētu atdot Dievam.” – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, 1094. lpp.

Ābrahamam “Tas bija galvenais iemesls, kāpēc pēc šī notikuma [viņš] to vietu nosauca par Jahve–jire. (*Skat. 1. Mozus 22:14*) Tas nemitīgi atgādināja par Jahves brīnišķīgo žēlastību, kurš bija izcīnījis šo atbrīvošanu. [...] Cik liela un krāšņa atbrīvošana bija tā, ko bija nodrošinājusi Jahves žēlastība, cik negaidīta un dramatiska! Cilvēka iespēju robežas vienmēr ir Dieva iespēju sākums ne tikai glābt, bet arī mācīt brīnišķīgas mācības gan par Viņa nodomu, gan arī providenci.” – Nathan Stone, *Names of God* (Chicago, IL: Moody Press, 1944), 62, 63. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Atšķirība starp izcilu ārstu un labu ārstu ir spēja papildus medicīniskām problēmām atcerēties pacientu vārdus un sejas. Tā vietā, lai atcerētos tikai podagru, izcils ārsts atceras sievieti, kura vēlas būt vesela, lai viņa varētu rūpēties par savu jaundzimušo. Tā vietā, lai atcerētos tikai salauzto kaulu, izcils ārsts atceras vīrieti, kurš uztraucas par darba zaudēšanu. Vārdi un cilvēki – tieši šādu attieksmi atklāj Jēzus.

1. Veselas Bībeles sadaļas ir piepildītas tikai ar nosaukumiem un saistībām. Toreiz cilvēki vārdus uztvēra nopietni. Šajā gaismā izskaidrojiet psiholoģiskās un garīgās sekas tam, ka Dievs mainīja Ābrama vārdu uz Ābrahamu. Kāpēc Dievam rūpēja paskaidrot Sava vārda nozīmi? Kā varēja mainīties partneru attieksme pret derību atkarībā no viņu izpratnes par to, ko nozīmē Dieva vārds?
2. Bībeles laikos vārda maiņa bieži vien mainīja cilvēka statusu. Kā varat piemērot šo koncepciju tam, kas notiek, kad esat piedzimis no jauna?
3. No tā, kur mēs stāvam Dieva svētajā klātbūtnē, ir atkarīgs tas, cik tuvu mēs Viņu pazīstam. Dieva apsolījumi ir tuvības žesti. Kā mums vajadzētu reaģēt? Kad Ābrahāms ceļoja pa svešām un tālām zemēm, viņa derība ar Dievu bija iedrošinājuma un sadarbības avots. Kā ir ar Dieva apsolījumiem šodien? Dalieties klasē ar savu iecienītāko Bībeles apsolījumu un laiku, kad šis apsolījums jūsu garīgajā izaugsmē mainīja neveiksmes uz panākumiem.
4. Bībele piešķir Jēzum daudzus apzīmējumus. Izvēlieties sev visnozīmīgāko. Pierakstiet iemeslus, kāpēc izvēlējāties konkrēto apzīmējumu. Dalieties ar pārējo klasi, tā apliecinot, ko Jēzus nozīmē jums.
5. Jēzus zina ne tikai tavu vārdu, Viņš zina katru tavu domu un pat skaita visus tavus matus, kurus tu zaudē vai kuri nosirmo. Vai tas liek justies neērti vai droši? Paskaidrojiet.

6. Dievs dažādos veidos mēģina mums darīt zināmu patiesību par Viņa būtību un raksturu. Kāpēc mēs tomēr iegūstam sagrozītus, melīgus un pat perversus priekšstatus par Dievu un, kas vēl būtiskāk, kā mēs varam šos priekšstatus labot?
7. 1. Mozus 17:1 Dievs tiek dēvēts par El-Šadai jeb Visvareno Dievu. Kā jūs atbildētu kādam, kurš apgalvo, ka Dievam ir neiespējami vienlaikus būt ļoti labam un visvarenam? Vai ir kāda pretruna, vai arī šie atribūti atbalsta viens otru?
8. 1. Mozus 17:4, 5 Dievs mainīja Ābrama vārdu uz Ābrahāms ('daudzu tautu tēvs'). Kādā ziņā/nozīmē cilvēki no dažādām vidēm var būt Ābrahama pēcteči?
9. Ja Dievs ir visžēlīgs un visu piedodošs, kāpēc derībā ar Viņu cilvēkiem joprojām ir vajadzīga paklausība Viņa baušļiem? Vai Viņam ir vajadzīga mūsu paklausība, vai arī mums *jābūt* paklausīgiem? Paskaidrojiet.

Apsolījuma bērni

GALVENĀS RAKSTVIETAS: *Mateja 28:20*

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Dieva derības ir mūžīgas. Lai gan Noa, Ābrahāms, Mozus u.c. vairs nav mūsu vidū, Dieva solījumu izpilde joprojām turpinās. Viņa pestīšanas apsolījums joprojām tiek dots mums, ja vien izvēlamies atvērt Viņam savu sirdi.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Kad Jahve paziņoja, ka Viņš ir Ābrama *vairogs* (1. Moz. 15:1), tas nozīmēja, ka Viņš būs Ābrama sargātājs. Termins *vairogs* norādīja uz Jahves aizsardzības garantiju Ābramam. Neraugoties uz Ābrama domām par to, ka Ēlīezers kļūs par viņa mantinieku, no Sāras klēpja bija jānāk īstajam mantiniekam. Šis dēls turpinās *Ābrahama* dzimtas līniju, un viņa pēcnācēju būs tikpat neskaitāmi daudz, cik zvaigžņu debesīs.

Tavs vairogs

“Pēc šiem notikumiem Tas Kungs runāja uz Ābramu, viņam parādīdamies un sacīdams: “Nebīsties, Ābrām, Es esmu tavš vairogs, un *tava alga ir ļoti liela.*” – Jay Green, ed., *The Interlinear Hebrew/ Greek English Bible*, vol. 1, 32. lpp., kursīvs pievienots. (Skat. 1. Moz. 15:1.)

“Šeit minētais ‘vairogs’ jeb aizsardzība neattiecas uz fizisko aizsardzību karā vai fizisko aizsardzību no nelaimēm. Tas drīzāk attiecas uz aizsardzību pret iespēju, ka derības solījums netiks izpildīts no Ābrahama un viņa pēcteču puses nākotnē. [...] Ja mēs esam Ābrahama dzimums (un visi, kam ir Ābrahama ticība, ir Ābrahama dzimums), tad mums ir arī pārlicība, ka Dievs būs mūsu vairogs.” – Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s everlasting Covenant*, 44. lpp.

Mesijas apsolījums: 1. daļa

Kad Mozum tika liegta ieeja Apsolītajā zemē, viņš stāvēja sava ceļa gala kalna virsotnē, un viņam tika dots redzējums par gaidāmo Mesiju: “Viņš drīkstēja ieskatīties laika straumē un vērot Pestītāja pirmo atnākšanu. [...] Mozus iepazinās ar Jēzus vienkāršo dzīvi Nācaretē, ar Viņa mīlestības kalpošanu, līdzietību un dziedināšanu, kā arī ar Viņa atmešanu no lepnās, neticīgās tautas puses. [...] Viņš redzēja Jēzu Elļas kalnā, kad Tas raudot teica ardievas Savai mīļotajai pilsētai. Viņš redzēja, ka [...] Dievs nebija atmetis Ābrahama dzimumu; brīnišķajam nodomam, ko Viņš bija vēlējies sasniegt ar Israēlu, vajadzēja piepildīties. Visi, kas, pieņemot Kristu, kļūva par ticības bērniem, bija pieskaitāmi Ābrahama dzimumam.” – E. Vaita, *Sentēvi un pravieši*, 475., 476. lpp.

Mesijas apsolījums: 2. daļa

Pirms iemiesošanās Kristus 1. Mozus 3:15 paredzēja Mesijas atnākšanu, kurai bija jānodrošina salīdzināšana par cilvēces grēkiem, lai pierādītu bezgrēcīgajām pasaulēm, ka Ādama neveiksmei nav attaisnojuma, un apstiprinātu bauslības un evaņģēlija nemirstīgo savienību ar Golgātas palīdzību.

Ādama krišana cilvēcē radīja jaunu ļaunuma paradigmu. Ādama pēcnācēji saslima ar dabisku, garīgu tieksmi sacelties pret dievišķo suverenitāti. Grēks nav tikai nepareiza rīcība, tas ir savā ziņā psihiski slimis garīgs stāvoklis, kas saceļas pret dievišķo suverenitāti. Mateja 1:21 tika dots apsolījums par nākamo Kristu, kurš mūs dziedinās no garīgās šizofrēnijas slimības. Ārpus Kristus dzimušie cilvēki ir dzimuši garīgas psihopatoloģijas stāvoklī. Kristus atnāca, lai mēs varētu tikt dziedināti, izmantojot “asins pārlišanu”, pamatojoties uz viņa nāvi Golgātā.

Tādējādi Kristus kļuva par *Monogenes* jeb *vienpiedzimušo Dēlu* (Jāņa 3:16), jo Kristus ienāca pasaulē kā vienīgais šāda veida, bez jebkādas konkurences. Nācērtē Otrais Ādams sāka savu pazemīgo kalpošanu kritušajā, samaitātajā pasaulē atšķirībā no Paradīzes pilnības, kur sākotnējais Ādams cieta neveiksmi. Šis Dievs–cilvēks, kurš bija kārdināts visās lietās, veiksmīgi izvairījās no grēka asinssuņiem. (*Skat. 1. Moz. 3:15; 1. Kor. 10:13; 15:21, 22; Ebr. 4:15, 16.*) Lasiet E. Vaitas *“Laikmetu ilgas”*, 700. lpp.

Padari savu vārdu lielu

Krasā pretstatā vadošajiem un pārdošajiem impērijas cēlējiem Sineāras līdzenumā Ābrahāms izvairījās no sevis dievināšanas, kaut arī Dievs bija apsolījis padarīt viņa vārdu lielu. “Ja Nimrods ir pēcplūdu pasaules arhetipiskais laicīgais politiskais līderis, Ābrahāms ir tās garīgais vadītājs. Ābrahāms ir [...] Jahves instruments Viņa cilvēces redzējuma piepildīšanai [...] Ar Ābrahamu pasaules vēsture aiziet pa citu ceļu, Dievs iedibina jaunu paraugu. Ābrahāms ir nākotne visu tautu cilvēkiem. Ar to Jahve norāda uz savu vienaldzību pret asinsradniecību. [...] Ir sākta jauna ticīgo līnija vienīgajā Dievā. Ābrahamu, afroāzietu, kurš dzīvoja Nimroda ietekmes zonā, Jahve izraudzījās par savu kalpu, lai ar viņa pēcnācēju starpniecību svētītu viņa brāļus. [...] Tagad vienam cilvēkam ir jārikojas Dieva un cilvēces vārdā. [...] Plāns un iekļaušana tajā balstās nevis uz etnisko piederību, bet gan uz derības attiecībām.” – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 77.–79. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Rabīniskais stāsts par Sarkanās jūras šķērsošanu skan šādi: tieši tad, kad ēģiptieši sāka slīkt jūrā, eņģeļi debesīs sāka aplaudēt, dejojot un svinēt svētkus. Tad iejaucās Dieva bēdīgā balss, sakot: “Manu roku darbs, Mans radījums ir nogrimis jūrā!” Dieva mīlestība ir tik liela, ka Viņam nav prieka iznīcināt pat visnelietīgākos.

1. Dieva mīlestība attiecas uz visiem, pat uz cilvēku, kurš pārkāpj Viņa likumu un lauž Dieva sirdi. Kā šī mīlestība izpaužas derības attiecībās, kuras Viņš cenšas nodibināt ar katru cilvēku? Kā šī mīlestība turpina izpausties, kad tiek noraidīts Dieva piedāvājums? Kāda ir Sātana aizstāvība, kad Dievs izrāda šādu mīlestību?
2. Tā kā ebrejus apspieda sveša vara, tauta vēlējās Mesiju, kas viņus atbrīvotu. Tomēr Jēzus nāca šajā pasaulē, lai uzņemtos krustu, nevis kāptu tronī. Kā Viņa misija iekļāvās Dieva derības piedāvājumā mums?
3. Dievam bija daudz plānu attiecībā uz Israēlu, taču tas Viņu bieži pievīla. Vai domājat, ka Dievs vēlas mūs izmantot tā, kā viņš domāja izmantot Israēlu? Paskaidrojiet. Kas mums jādara individuāli un kā draudzei, lai mēs “dzirdētu” Viņa balsi un būtu Viņa trauki?
4. Līdz ar Mesijas atnākšanu tauta gaidīja zīmes un brīnumus, kaut ko pārsteidzošu un mistisku. Kādos veidos mēs šodien esam tādi paši? Kādā veidā mēs varam palaist garām Otrās atnākšanas nianšes? Kā draudze kā korporatīvā iestāde var spert pozitīvus soļus, lai būtu sagatavota un gaidoša tauta?
5. Katru dienu, pieņemot Dieva pestīšanu, jūs uzsākat ceļu, lai kļūtu arvien līdzīgāks Kristum. Kādu barometru izmantojat, lai novērtētu savu progresu? Kā jūs domājat, ko Dievs izmanto, lai novērtētu jūsu progresu? Čārlzs Svindols savas garīgās izaugsmes cīņu raksturo kā trīs soļus uz priekšu, vienu soli atpakaļ. Ja tas tā ir, kā var virzīties uz priekšu, nezaudējot drosmi? 1. Mozus 15:1 Dievs saka Ābrāmam, ka Viņš ir Ābrama “ārkārtīgi lielā alga” (NIV). Kādā ziņā Dievs un mūsu attiecības ar Viņu ir ne tikai līdzeklis mērķa sasniegšanai, bet arī mērķis pats par sevi?
6. Dievs Jēkabam 1. Mozus 28:14 saka, ka viņa svētība novedīs pie tā, ka visa pasaule būs svētīta. Vai svētība tiešām var būt svētība, ja tā kaut kā netiek dalīta? Paskaidrojiet.

7. Šķiet, Dieva sākotnējā derība ar Ābramu vadināja domāt, ka viņam ir padomā Ābrama cilts pēcteči. Bet vēlāk kļūst skaidrs, ka Dievam bija domājis dažādas grupas un indivīdus, kurus vieno kopīga ticība. Vai Dievs pārdomāja? Apspriediet!
8. Fakts, ka Dievs izvēlējās neievērojamu klejotāju no kāda aizmirsta pasaules nostūra, liek domāt, ka tas, ko Dievs vērtē cilvēkos, atšķiras no tā, ko mēs vērtējam sevī un citos. Ko Dievs varēja saskatīt Ābrahāmā?

Ābrahama dzimums

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 1. Pētera 2:9

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Kaut arī Israēls bija Dieva izvēlēta tauta, kas mantojusi savu priekšteču derību, tā neizrādīja tādu pašu pārliecības spēku, kādu to bieži izrādīja tās priekšgājēji. Līdz ar to daudzi Israēlā pieļāva tādas pašas kļūdas kā viņu senči, noraidot Dieva derības nozīmi viņu pašu dzīvē. Dievs atkal saskārās ar to, ka bija jāizsijā atlikums no Saviem grēcīgajiem bērniem.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Pāri visiem cilvēkiem

5. Mozus 28. nodaļā, kā arī Jesajas, Jeremijas, Cefanjas un vairāku mazāko praviešu grāmatās Israēlam tika doti derības solījumi, pamatojoties uz tā lojalitāti Jahvem.

Tomēr Jēzus, Mesijas–prinča nāve, kas pareģota Daniēla 9:25–29, noveda pie tā, ka Jaunā Derība galu galā izplatījās gan pie jūdiem, gan pagāniem. Tagad ikviens ticībā Jēzum var pretendēt uz derības apsolījumiem kā uz saviem. Lai gan daudzi Israēlā bija neuzticīgi Dievam, Dievs palika uzticīgs Savai tautai.

Derība par zemi

“Vecā Derība sentēviem un Israēlam apsolīto zemi konsekventi apraksta teoloģiskā izteiksmē: kā Dieva žēlsirdības dāvanu vai svētību Viņa derības ļaudīm. (1. Mozus 12:1, 7; 13:14–17; 15:18–21; 5. Mozus 1:5–8; Psalms 44:1–3). [..] Līdz ar to Israēls nevar pretendēt uz ciešām attiecībām ar savu zemi, nevar ar to rīkoties pēc saviem ieskatiem, nevar pielūgt zemi kā savu pilnīgu valdījumu.” Israēlam šī zeme nepieder. [..] Lai arī zeme bija žēlastības dāvana Israēlam, derības ļaudis varēja uzturēties vai palikt Dieva zemē tikai tad, ja paklausīs Kungam (skat. 5. Mozus 4:40; Jesajas 1:19). Dāvanu nevar saņemt bez tās devēja.” – Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Prophetic Interpretation* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1983), 136. lpp.

Israēls un Derība

Žēlastības derības būtiska garīgā pieskaņa bija “paklausīsi – dzīvoysi, nepaklausīsi – mirsi.” Šis tematiskais motīvs senajam Israēlam caurauza visus Vecās un Jaunās Derības gobelēnus. Sākot no Ādama derības līdz Jaunai derībai, Jahves pavēlētās un pasludinātās dievišķās gribas funkcionalitāte bija saistīta ar katru dievišķo apsolījumu.

Israēla nacionālā varenība un zemes paplašināšanas apsolījumi balstījās uz derības nosacījumu aspektiem. Protams, šie nacionālie apsolījumi, kas attiecās uz Israēla nākotni un tā starptautisko nozīmi, bija saistīti ar paklausības nosacījumiem. No vienas puses, neatkarīgi no cilvēka izvēles, Dieva pasludinātā griba balstās uz dievišķā apsolījuma nesatricināmo piepildījumu (1. Moz. 3:15). No otras puses, šķiet, ka Dievs ļauj cilvēku izvēlei pārraut dievišķā apsolījuma nodomu, tādējādi radot rūgtu seku ķēdi (1. Moz. 2:16, 17).

Atlikums

Ikreiz, kad Vecās Derības pravieši attēlo Israēla eshatoloģisko atlikumu, to vienmēr raksturo kā uzticīgu, reliģisku kopienu, kas pielūdz Dievu ar jaunu sirdi, pamatojoties uz “jauno derību” (Joēla 2:32; Cefanjas 3:12, 13; Jeremija 31:31–34;

Ecēhiēla 11:16–21).” – Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Prophetic Interpretation*, 90. lpp.

Derības Israēls

“Šis uzticīgais beigu laika atlikums kļūs par Dieva liecību starp visām tautām, un tajā tiks iekļauti arī cilvēki, kas nav israēlieši, neatkarīgi no viņu etniskās piederības (Caharijas 9:7; 14:16; Jesajas 66:19; Daniēla 7:27; 12 :1–3). Vecās Derības eshatoloģiskā atlikuma kopaina atklāj, ka Israēla derības svētības kopumā tiks piepildītas *nevis* neticīgajā nacionālajā Israēlā, bet tikai Israēlā, kas ir uzticīgs Jahvem un paļaujas uz Mesiju. Šis Israēla atlikums iekļaus visu pagāņu tautu uzticīgo atlikumu un tādējādi izpildīs Israēla izraudzīšanas dievišķo mērķi.” Hans K. LaRondelle, *The Israel of God in Prophecy: Principles of Prophetic Interpretation*, 90., 91. lpp.

Izšķirošais ir tas, ka Dievs masveidā nevienu nav noraidījis. Visi – gan jūdi, gan pagāni (kaut arī jūdi vispirms) var atrast pestīšanu Jēzū. Ideja, ka Dievs ir noraidījis visus jūdus tāpēc, ka viņi ir jūdi, ir pilnīgi pretrunā ar Rakstiem – kā Pāvils rakstīja: “Kāda tad nu ir jūda priekšrocība jeb kāds labums apgraizīšanai? Tas ir visādā ziņā liels. Visupirms, viņam uzticēti Dieva vārdi. Bet, ja nu daži uzticību lauzuši, vai tad viņu neuzticība atceļ Dieva uzticību?” (*Rom. 3:1–3*) Ievērojiet, tikai *daži* neticēja, bet daudzi ticēja. Un šie cilvēki, šie ticīgie jūdi, kopā ar pagāniem, izveidoja agrīno draudzi. Patiesībā iesākumā draudzē bija gandrīz tikai ticīgie jūdi! Dievs nevienu masveidā nav noraidījis kā grupu, jo pestīšana nekad nenotiek masveidā. Jūdi, pagāni, cilvēki tiek zaudēti vai glābti tikai kā indivīdi un balstoties uz viņu pašu izvēli.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Sabiedrība vienmēr ir vērtējusi ciltsrakstus. Iespaidīga ciltsgrāmata iegūst labvēlību, ietekmi un saiknes. Pat Bībeles laikos cilvēkus bieži identificēja pēc viņu ciltsrakstiem. Jūdiem būt par Ābrahama dzimumu bija liels lepnums un prestižs.

1. Kāda loma bija derības attiecību nodibināšanai starp Dievu un cilvēci laikā, kad svarīgs jautājums bija ciltsraksti? Kāds sakars mūsu saiknei ar Dievu ir mūsu saikne ar citiem cilvēkiem? Kādas mācības mēs varam mācīties no Israēla derības attiecībām ar Jehovu, kas var stiprināt mūsu attiecības ar Viņu?
2. Lai kļiedētu sava laika izplatītos aizspriedumus, Jēzus norādīja uz dažām acīmredzamām patiesībām, piemēram, ka saule spīd gan pār ļauniem, gan labiem (Mat. 5:45). Fakts, ka Viņam bija jāatgādina Dieva *izredzētajiem* ļaudīm par acīmredzamo, atklāj to, cik ļoti viņi bija vērsti paši uz sevi. Kādas ir briesmas, ja mūsu draudze kļūs vērsta uz sevi?
3. Daļa no Israēla ciltsrakstiem bija “Šekina” – redzamā, dievišķā un krāšņā Dieva godība (2. Mozus 40:34–38). Kādi taustāmi pierādījumi jums ir par Dievu? Vai mums tiešām ir vajadzīgs redzams atgādinājums par Viņu? Paskaidrojiet. Kas var būt vēl spēcīgāks? Kas jūsu dzīvē stāsta par Dieva pastāvīgo klātbūtni?
4. Pārskatiet 2. Korintiešiem 11:16–33. Pāvila pretinieki Korintā bija jūdu kristieši, kuri bija pievienojušies draudzei un meklēja vadošus amatus. Viņi uzskatīja, ka, tā kā viņi bija Ābrahama pēcnācēji, viņi bija pārāki par pagāņu kristiešiem. Tomēr Pāvils neatzina šādu atšķirību starp ebrejiem un pagāniem attiecībā uz viņu pestīšanu un būšanu Kunga priekšā. Kā mēs varam justies pārāki par citiem, kuriem ir tikpat lielas tiesības uz derības attiecībām ar Dievu kā mums? Kā “ārējās” cerības, kādas mums ir pret citiem, var kavēt draudzes galveno misiju?
5. Gan Vecajā, gan Jaunajā Derībā Dieva tauta bieži tiek dēvēta par Viņa līgavu (*Jes. 62:5; visa Hozejas grāmata*). Tādā gadījumā laulības solījumu laušana simbolizē nepaklausību Dievam. Kad tiek laužti laulības solījumi, tiek salauztas arī sirdis. Piemērojot šo ilustrāciju savai dzīvei, kā jūs stiprināt saikni starp draudzi un Kristu? Vai līgava, būdama draudze, atbrīvo atsevišķus draudzes locekļus no atbildības? Paskaidrojiet.

6. Kā Jaunā Derība palīdz mums būt "labākai" līgavai, nekā savulaik bija Israēls? Vai mūsu ciltsrakstu trūkums palīdz vai kavē mūsu kā Kristus līgavas garīgo izaugsmi? Paskaidrojiet.

Derība Sinajā

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 2. Mozus 19:4

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Pēc tam, kad Israēls bija dzīvojis starp ēģiptiešiem, kuru reliģija mācīja, ka pestīšanu nopērk cilvēku roku darbi, Israēls zaudēja izpratni par to, kas patiesībā ir Dievs. Viņi uzskatīja, ka pestīšana ir viņu paklausība Dievam un ka izpirkšana izriet no viņu pašu nopelniem, nevis personīgajām attiecībām ar Dievu.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

“Kad ērglis vēlas iemācīt saviem mazulīem lidot [..], tas ar knābi izstumj vienu no mazajiem ērgļēniem no ligzdas. Ērglēns sāk krist, un lielais ērglis palido zem tā, izpleš spārnus, noķer mazo uz muguras un lido jūdži gaisā. Kad tikko varat saredzēt ērgli kā punktu debesīs, tas pagriežas uz sāniem un mazais ērglēns atkal krīt lejup, plivīnot spārniņus varbūt tūkstoš pēdu. Tikmēr lielais ērglis met lokus ap ērglēnu un zem tā, ērglis uzķer ērglēnu uz spārniem un atkal ceļ to gaisā. Pēc tam, kad ērglēns atkal ir nomests, ērglis ļauj tam krist arvien zemāk un zemāk – dažreiz līdz pat simts pēdu attālumam no zemes. Tad atkal lielais ērglis noķer mazo uz muguras, un viņi lido vēl vienu jūdži. Pamazām ērglēns iemācās lidot. Ērglis zina, kad mazais ir noguris, noliek to atpakaļ ligzdā, ar knābi izstumj nākamo un sāk atkal visu no jauna.” – Paul Lee Tan, *Encyclopedia of 15,000 Illustrations* (Dallas, TX.: Bible Communications, Inc., 1998), 3050., 3051. lpp.

Uz ērgļa spārniem

Ar saviem asajiem žēlastības nagiem mūžības Kalnu Ērglis izstūma ebreju ērglēnu no ēģiptiešu apspiešanas augstprātīgās ligzdas. Pie Sarkanās jūras ērglēns krita panikā, dzirdot tuksneša grīdu rībam no tuvojošos netaisnības kara ratu riteņiem. Ērglēna ticībai izmisīgi kuļoties ar spārniem, to uztvēra divas varenas pašķirtā ūdens sienas, kas pacēlās krāšņā miera stājā, sveicinot majestātiskā Ērgļa visvarenību. Starp caurspīdīgajām ūdens sienām pārdabiskā veidā vijās sauss lielceļš, kas drebošajam ērglēnam norādīja uz drošu pāreju.

Pestīšanas modelis

Tāpat kā ebreju vārds *go'el* 2. Mozus 6:6 atklāja Kristu kā Israēla *Pestītāju-radnieku*, ir arī četri grieķu Jaunās Derības termini, kas paplašina izpratni par Kristu kā mūsu *Pestītāju-radnieku*: “Grieķu Jaunajā Derībā ir četri atšķirīgi vārdi, kas apzīmē ‘atpestīšanu’: *agoridzo*, *exagoridzo*, *lutroo*, un *apolutrosis* [..]. Pirmais vārda “atpestīšana” apzīmējums (*agoridzo*) mums saka, ka Jēzus Kristus nāca uz zemi, lai *atrastu mūs* mūsu samaitātībā un personīgi pārbaudītu mūsu verdzību sātānam. Otrais vārda “atpestīšana” apzīmējums (*exagoridzo*) apliecina, ka Jēzus ieradās ne tikai pārbaudīt mūsu stāvokli, bet arī neatgriezeniski *atbrīvot* mūs no sātana varas. Trešais vārda “atpestīšana” apzīmējums (*lutroo*) mums saka, ka Jēzus bija tik ļoti apņēmies mūs atbrīvot no sātana varas, ka bija gatavs *maksāt izpirkuma maksu* ar Savām asinīm [..]. Ceturtais vārda “atpestīšana” apzīmējums (*apolutrosis*) vēsta, ka papildus tam, ka Jēzus mūs neatgriezeniski atbrīvo no sātana varas, Viņš mūs arī *atjauno* “Dieva dēlu” stāvoklī. Tagad mēs esam pilnībā atjaunoti un kļuvuši par mantiniekiem kopā ar pašu Jēzu Kristu (Romiešiem 8:17).” – Rick Renner, *Dressed to Kill: A Biblical Approach to Spiritual Warfare and Armor* (Tulsa, OK: Teach All Nations, 2007), 81., 98., 99. lpp. (*Studējiet 1. Kor. 6:20; Gal. 3:13; 4:4, 5; Efez. 1:7; Titam 2:14; 1. Pēt. 1:18, 19; Atkl. 5:9; 7:23.*)

Sinaja derība

Sinaja derībā (2. Mozus 19:5, 6) bija trīs galvenie elementi jeb punkti, kurus Jahve atklāja, uzrunājot seno Israēlu attiecībā uz Savu gribu viņu labā. Šīs derības pirmais punkts bija Dieva izteiktā vēlme padarīt ebreju tautu par Savu dārgumu. "Atšķirībā no cita veida īpašumiem, proti, tiem, kurus nevarēja pārvietot, piemēram, nekustamā īpašuma, ar Dieva mīlestību un pieķeršanos Israēls kļuva par Viņa pārvietojamo dārgumu." – Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 65. lpp.

Otrais punkts šajā derībā bija Jahves iecere padarīt Israēlu par priesteru valsti. Citiem vārdiem sakot: "Katram israēlietim tādā vai citādā veidā bija jādarbojas kā Dieva priesterības pārstāvim, lai nestu svētības visas pasaules tautām un kalpotu to vajadzībām." – Gerhard M. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 66. lpp.

Trešais derības punkts bija vērsts uz Jahves ieceri, lai Israēls kļūtu par svētu tautu. Būtībā žēlastības derības Israēlam bija jāklūst par svētu vienību. Jau iepriekš zinot, ka senais Israēls drīz pārtrauks savu derības līgumu (2. Mozus 19:7, 8), Jahve slēdza Sinaja derību. Kāpēc? (*Studējiet 2. Mozus 32.*)

Dievs un Israēls

"Bet tagad, ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, tad jūs Man būsit par īpašumu visu tautu vidū, jo Man pieder visa pasaule. Un jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu. Šos vārdus tev būs teikt Israēla bērniem." – *The Interlinear Hebrew-English Old Testament*, vol. 1, 192. lpp. (*Skat. 2. Mozus 19:5, 6.*) "Evaņģēlijs ir atklāts likums, ne vairāk, ne mazāk. [...] Likums norāda uz Kristu; Kristus norāda uz likumu. Evaņģēlijs aicina cilvēkus nožēlot grēkus. Nožēlot ko? – Grēkus. Un kas ir grēks? – Tas ir likuma pārkāpums. Tāpēc Evaņģēlijs aicina cilvēkus [...] atpakaļ pie paklausības Dieva likumam." – Ellen G. White, "The Law and the Gospel," *The Signs of the Times*, Feb. 25, 1897.

Solījumi, solījumi. . .

"Ja ticība un darbi ikvienam nopērk pestīšanas dāvanu, tad Radītājam ir pienākums pret radību. Šeit ir iespēja nepatiesību pieņemt kā patiesību." – Ellen G. White, *Faith and Works*, 20. lpp.

Ir vēl viens veids, kā paust šo patiesību: tā nav ticība un darbi, tā nav ticība vai darbi, tā ir ticība, kas darbojas. Ar saviem darbiem mēs atklājam ticību, faktiski darbi var stiprināt un stiprina ticību.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: 1999. gada pēdējā nedēļā *salon.com* publicēja stāstu ar nosaukumu "Kauna zāle". Runa bija par tā gada desmit negodīgākajiem sportistiem. Sarakstā bija viss, sākot no kāda, kurš tika arestēts par slepkavību, līdz citam, kurš tika pieķerts ar narkotikām. Tie bija cilvēki, kuri bija noslēguši līgumu ar savām komandām un līdzjutējiem. Viņi sāka savu karjeru ar vislabākajiem nodomiem: spēlēt labi, dzīvot godīgi un pierādīt sava paraksta cienīgumu zem līguma. Pirms kāds noslēdz līgumu ar kādu citu, ir svarīgi zināt otra raksturu. Kas Dieva raksturā ir tāds, kas mums liek justies droši, noslēdzot derības attiecības ar Viņu? Vai domājat, ka Viņš vispirms skatās uz mūsu raksturu, pirms nodibina attiecības ar mums? Paskaidrojiet.

1. Lielākajā daļā partnerību ieguvumi abām pusēm ir vienādi. Tomēr, kad Dievs slēdz partnerattiecības ar grēcīgu cilvēku, attiecības sākas lielā nelīdzsvarotības stāvoklī – Dievs partnerībās ienes nesalīdzināmi vairāk, nekā mēs jebkad spētu. Kā ir iespējams pakļauties Dievam, tomēr būt privileģētā partnerībā ar Viņu? Paskaidrojiet.

2. Pirms parakstāt līgumu, jums jāizlasa visas līguma prasības, jo īpaši sīkā druka. Bet, kad Dievs noslēdz derību, Viņš ir ļoti atklāts. Nav sīkās drukas vai lasīšanas starp rindām. Viņa vārdi ir apsolījumu virkne: “Es darīšu, Es darīšu, Es darīšu...” (*piemēram, skat. 2. Mozus 6:6, 7*). Atbildot uz to, ko jūs ienesīsit partnerībā? Ja jūs būtu Dieva vietā, cik droši jums būtu uzsākt partnerattiecības ar tādu kā jūs?
3. Līgumi tiek pielāgoti, lai tie atbilstu iesaistītajām pusēm, iesaistīto uzņēmumu tipam utt. Kādos veidos Dievs ir pielāgojis Savu derību jums? Kā jūs izsakāt savu atzinību par Viņa “atmaidēm”, ja gadījumā jūs pārkāpjat līgumu? Kā Dieva-drauga loma ietekmē Viņa kā partnera lomu? Vai pastāv konflikts starp abām lomām? Paskaidrojiet. Dievs atzīst mūsu trauslumu (*Ps. 103:13, 14*). Vai tas nozīmē, ka Viņš attaisno grēku(s)? Mēs zinām, ka Dievs piedod grēku(s). Kāda ir atšķirība?
4. Ideja par Dieva nonākšanu mūsu cilvēciskajā līmenī visredzamāka ir Jaunajā Derībā, un cilvēki bieži pieņem, ka Dievs Vecajā Derībā bija attālināts un nepieejams. Kāpēc šī koncepcija ir neprecīza?
5. Daudzi no Israēlam dotajiem norādījumiem pēc iziešanas no Ēģiptes mūsdienu cilvēkam var šķist neatbilstoši un novecojuši, un ir skaidrs, ka vismaz daži no tiem mūsdienās nav piemērojami tiešā veidā. Kā, jūsuprāt, darbojās noteikumi un rituāli, kas tika doti pēc iziešanas, lai israēliešiem mācītu to, ko Dievs vēlējās, lai viņi zinātu? Kas no tā visa attiecināms uz mums šodien?
6. Daudzi Bībeles komentētāji uzskata, ka Israēla kolektīvais solījums paklausīt Dievam (*2. Mozus 19:8*) ir lielīgs un maldīgs. Ja jā, kāpēc? Vai varat iedomāties citas atbildes, kas varētu būt piemērotākas? Kas atšķir patiesu paklausību no viltus vai maldīgas paklausības?

Derības bauslība

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 5. Mozus 7:9

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Derība, ko Dievs noslēdza ar Israēlu Sinajā, bija domāta kā Dieva žēlastības piemērs, kuru redzēs visi, kas nonāks saskarē ar Viņa tautu. Derība noteica Israēla attiecības ar Dievu. Tā ietvēra noteikumus, saskaņā ar kuriem Israēls varēja strādāt un dzīvot, vislabākajā veidā izplatot Dieva vēsti.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Piemēri, kā Jahve sasniedza citas tautas pirms Israēla izredzēšanas, balstās uz agrākām rakstvietām, piemēram, 1. Mozus 20:3–6 un 1. Mozus 21:32. Vai nav pārsteidzoši, ka, atbildot Jahvem, filistiešu ķēniņš Abimelehs savu **Hama pēcnācēju tautu** dēvēja par “**taisnīgu tautu**”?

“Jahve vienmēr ir bijis kontaktā ar neebrejiem un izvēlējis padarīt “pagānus” par Saviem pārstāvjiem, pat priesteriem saskaņā ar Savu gribu [..]. Jahve izmantoja kenieti Jetru (Soģu 1:16), kurš pazina Jahves vārdu pirms Mozus un patiesībā palīdzēja Mozum to saprast, lai piepildītu Dieva plānus un nodomus cilvēcei. [..] Šie ir tā sauktie *pagāni*, afroāzijas cilvēki, kas saglabāja vitāli svarīgo informāciju pirms ebreju parādīšanās uz vēstures skatuves!” – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 36. lpp., kursīvs pievienots.

Israēla izredzēšana

Ebreju tauta radās no *Ābrahama* cilts līnijas. Senā Israēla pirmsākums meklējams dievišķajā providencē, lai sniegtu Dieva noteikto liecību apkārtējām tautām. Tādējādi saistība starp Israēla izredzēšanu un Jahves kosmisko likumu prasa paskaidrojumu: “Likuma došana ir tikpat liela žēlastības rīcība kā Dieva dāvatā izredzēšana. Likuma došana ir tāda pat apžēlošana kā atbrīvošana no Ēģiptes verdzības. Likuma dāvana ir tikpat lielā mērā Dieva mīlestības atklāsme kā derības noslēgšana, kurai bauslība pieder. Tādējādi likums kļūst par instrumentu, kas nosaka visas attiecības derībā un derības kopienā.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s Everlasting Covenant*, 72. lpp.

Likums derības ietvaros

Ebreju valodas vārds *likums (tôrāh)* Vecajā Derībā parādās ne mazāk kā 220 reizes. To nedrīkst uzskatīt par ‘likumu’ latīņu vārda *lex* nozīmē, kas nozīmē impērijas likumu. Tas nav jāsaprot arī tā, kā grieķi saprata savu vārdu, ar kuru apzīmēja likumu (*nomos*), proti, to, kas vienmēr tika darīts. Ebreju valodas termins *tôrāh* ir cēlies no vārda *hôrâh*, kas nozīmē ‘vērst uzmanību’, ‘mācīt’ vai ‘dot norādījumus’. Attiecīgi lietvārds *tôrāh* plašākā nozīmē nozīmē ‘mācīšana’ vai ‘instrukcija’. Šajā nozīmē vārds *likums* apzīmē visu Dieva atklāto gribu vai jebkuru tās daļu.

“Dievs deva Israēlam šo instrukciju, šo *tôrāh*, to izsakot kā ‘likumus un tiesas’ (5. Mozus 4:14) jeb ‘liecības, likumus un tiesas’ (45. pants), lai regulētu Israēla dzīvi. *Tôrāh* tiek bieži izmantots šajā nozīmē. Tādējādi likums varētu būt visaptverošs ‘instrukcijas’ veids, kas ietver visus likumus: morālo un ētisko, pilsonisko un sociālo, upurēšanas un pielūgsmes, kā arī higiēnas un veselības likumus. Citos gadījumos *likumu (tôrāh)* var izmantot ļoti šaurā nozīmē, ar to apzīmējot tikai desmit baušļus jeb

dekalogu.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 73. lpp.

Likuma stabilitāte

Dziesminieks apliecina: “Jehovas likumi ir pilnīgi un atspirdzina dvēseli. Jehovas liecība ir patiesa un vientiesīgos dara gudrus. Jehovas pavēles ir taisnas, tās dara sirdi priecīgu, Jehovas bauslis ir skaidrs, tas apskaidro acis. [...] Jehovas tiesas spriedumi ir patiesība, tie visi ir taisni; tie ir jaukāki nekā zelts, nekā kausēts zelts, tie saldāki nekā medus, nekā vistīrākais tecinātais medus no šūnām.” – *The Interlinear Hebrew-Greek-English Bible*, vol. 2, 1400. lpp. (*Skat. Ps. 19:8–11.*)

Mums vienmēr būtu jāpatur prātā fakts, ka mūsu vajadzība pēc Dieva likuma ir saistīta ar cilvēka psihi nesavaldīgo stāvokli, ne tikai ar nepieciešamību novērst grēcīgu rīcību. Tikai Kristus spēj dot cilvēcei Savu mieru un stabilitāti, un Viņš to dara, norādot uz Sevi (*Jes. 26:3, Mateja 12*). Tajā pašā laikā likums bija un joprojām ir dots mūsu labā. Kurš nav cietis vai redzējis, ka citi cieš no nepaklausības Dieva likumam? Padomājiet, cik daudz labāka būtu mūsu pasaule, ja cilvēki paklausītu Dieva likumam. Padomājiet, cik daudz labāk būtu, ja cilvēki paklausītu kaut vai tikai pēdējiem sešiem baušļiem!

Tikmēr Pāvils apliecina: “Viņš tagad salīdzinājis, Savā cilvēciskā miesā izciezdams nāvi, lai jūs svēti, bez kļūdām un nevainojami varētu stāties Viņa priekšā, **ja tikai paliksiet savā ticībā stipri un nesatricināti** un nenovērsīsities no cerības, kas ir dota evaņģēlijā, kuru jūs esat dzirdējuši.” – *The Interlinear Greek-English New Testament*, vol. 4, 542., 543. lpp., kursīvs pievienots. (*Skat. Kol. 1:21–23.*)

Vēstulē kolosiešiem ticīgo garīgais briedums netiek sasniegts vienā mirklī. Pieaugšanu žēlastībā Pāvils uzsver kā atjaunojošu procesu visas dzīves garumā. Tāpēc šis Pāvila apliecinājums atkārtoti žēlastības derības nosacījumus, kādus Jahve bija nodibinājis ar seno Israēlu. (*Studējiet 2. Mozus 19:5; 3. Moz. 26:3, 4, 14, 16; 5. Mozus 5:33; 5. Mozus 6:5; 5. Moz. 10:12; 5. Moz. 11:1, 13, 22; 5. Moz. 13:3, 18.*)

“Tādējādi ir acīmredzams, ka pestīšanas ceļš Vecajā Derībā un pestīšanas ceļš Jaunajā Derībā ir vienāds – abi ir pestīšana žēlastībā caur ticību, kas noslēdzas ar paklausību.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, 78. lpp.

No otras puses, svētdarīšanas jomā ir svarīgi paturēt prātā arī pilnīgo neiespējamību bez Kristus nožēlot grēkus: “Bez Kristus jūs nevar domāt. Jums nevar būt ne mazākās vēlēšanās nākt pie Viņa, ja vien Viņš neiesāk ietekmēt un ar Svēto Garu neiespādo cilvēka prātu.” – Ellen G. White, *Faith and Works*, 73. lpp. (*Studējiet Jāņa 14:15, Jāņa 15–17, Apustuļu darbi 5:32, Rom. 2:4, 1. Kor. 13, Gal. 5:14–26, Ef. 2:8–10, Ef. 5, 1. Jāņa 4:7–21, 1. Jāņa 5:1–3, Atkl. 22:14.*)

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Viljams Barklijs teica, ka būt patiesi reliģiozām nozīmē mīlēt Dievu un mīlēt tos, kurus Dievs radījis pēc Sava tēla. Šī mīlestība nav kāda neskaidra, miglaina sentimentalitāte, bet gan pilnīga uzticība Dievam, kas izriet no sirds praktiskā kalpošanā mūsu līdzcilvēkiem.

1. Izlasi 5. Mozus 6:5. Šis pants ir daļa no jūdaisma ticības apliecības “Šema”. Katrs reliģiskais dievkalpojums sākas ar šo teikumu. Katrs jūdu bērns to iegaumē pirms visa cita. Tas ir pastāvīgs atgādinājums, ka mūsu mīlestībai pret Dievu ir jābūt pāri par visu citu. Izlasi Jēzus vārdus Mateja 22:34–40. Kādā veidā mēs līdzināmies šeit attēlotajiem farizejiem? Kā Jaunā Derība uzsver mīlestību darbībā?
2. Dievs mums dod likumu Savas neaptveramās mīlestības kontekstā. Salīdziniet attiecības starp Dievu un cilvēci ar attiecībām starp vecākiem un bērnu. Kāds ir likuma mērķis mīlestības attiecībās? Kā robežas un izteiktās vēlmes uzlabo attiecības? Ko Dieva likumi un robežas mums māca par Viņa raksturu?

3. Nosauciet divus vai trīs konkrētus gadījumus no Jēzus dzīves, kuri ilustrē faktu, ka Viņš patiesi mīlēja Savu tuvāko kā Sevi pašu. Kā būtu, ja Jēzus šodien staigātu pa jūsu pilsētas ielām? Kā Viņš izrādītu mīlestību jūsu kaimiņiem un kāpēc? Kad pārkāpjat kādu Dieva likuma daļu, Viņa žēlastība jūs glābj. Vai tas nozīmē, ka žēlastība atceļ likumu? Paskaidrojiet. Padomājiet par gadījumiem, kad esat novērtējuši Bībeles, draudzes vai sabiedrības noteiktās robežas. Dalieties piemērā ar savu klasi.
4. Vecajai Derībai bija svarīga loma Israēla izešanā no Ēģiptes. Šī derība bija Dieva aizsargājošās mīlestības un gādības zīme. Kā derība jūsu garīgajā dzīvē pārvēršas par Dieva mīlestības un gādības zīmēm? Ko nozīmē dzīvot derības attiecībās ar Kristu?
5. Vēlreiz izlasiet Viljama Barklija iepriekš minēto domu sadaļā *Pārdomām*. Padomājiet par īpašajiem veidiem, kā mēs mīlam Dievu un cilvēci ar "mīglainu sentimentalitāti". Ko varat darīt savā vietējā draudzē, lai mudinātu cits citu būt sirsnīgākiem mīlestībā pret Dievu un savu tuvāko? Nosauciet lietas, problēmas un apstākļus, kas traucē būt patiesiem. Kā varat pasargāt sevi no šiem traucējumiem?
6. Dieva likums, kas tika dots israēliešiem, bija līdz detaļām precīzs. Kāpēc Dievam bija tik svarīgi, kā dzīvo Viņa bērni? Vai tas ir svarīgi mums pašiem vai Dievam? Apspriediet. Vai mūsu izvēles var ietekmēt Dievu? Paskaidrojiet.
7. Gan Israēlam, gan draudzei kā Dieva izredzētajiem bija un ir kas tāds, kas pasaulei kopumā bija un joprojām ir vajadzīgs, bet par ko tā neko nezināja un joprojām nezina. Israēls lielākoties neko nedarīja, lai to mainītu. Vai ir iespējams, ka arī mēs esam neefektīvi un neīstenojam Dieva ieceri? Paskaidrojiet.
8. Reizēm dzird sakām, ka desmit baušļi šodien kļuvuši par desmit ieteikumiem. Vai reizēm nerīkojamies tā, it kā šis izteiciens būtu paties? Paskaidrojiet. Kā atšķirt brīvību no visatļautības?
9. Vai pakļaušanās likumam ir nosacījums attiecībām ar Dievu? Ja tā, vai ir kļūda teikt, ka Dieva mūžīgās dzīves dāvana un Viņa pastāvīgā klātbūtne savā ziņā ir beznosacījuma? Paskaidrojiet. Vai mums ir kāds pamats ticēt Dieva beznosacījumu mīlestībai? Kāpēc jā vai kāpēc nē?
10. Domājot par paklausības jautājumu, mums ir tendence domāt par to kā par kaut ko tādu, ko mēs *darām*. Vai nav vienlīdz taisnība, ka runa ir par to, kādi mēs *esam*, ja izvēlamies sevi saistīt ar Dievu? Paskaidrojiet.

Derības zīme

GALVENĀS RAKSTVIETAS: 2. Mozus 31:16

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Sabats ir kas vairāk nekā tikai laika vienība, tas ir laiks bagātām un jēgpilnām attiecībām ar Dievu. Tā ir diena, kad noliekam malā visu, kas ir mūsu dzīvē, izņemot Dievu, un veltām laiku, lai stiprinātu attiecības ar Viņu.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Sabatu var saprast tikai tad, ja ņemam vērā tā izcelsmi. Termins *dusa* 1. Mozus grāmatas 2:3 izriet no ebreju valodas verbālās formas *šabbat* ('atpūsties, svinēt, pārtraukt, atteikties no darba, izbeigt, atpūsties, pabeigt, ievērot sabatu, ievērot'). Interesanti, ka šis darbības vārds ir saistīts ar iknedēļas *šabbat* (sabata) ievērošanu. *Izlasī 3. Mozus 25:2*. Skat. Francis Brown, *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, 991., 992. lpp.

Izcelsme

Sākumā uz grēka balstītās pavēles Ādam un Ievai 1. Mozus grāmatas 2. nodaļā nebija vajadzīgas, jo nebija grēka. No otras puses: "Dieva likums pastāvēja pirms cilvēka radīšanas, citādi Ādams nebūtu varējis grēkot." – Ellen G. White, *Signs of the Times*, March 14, 1878.

Tikmēr autoritatīvais piemērs tam, kā Ādama Tēvs ievēro sabatu, bija kas vairāk nekā bauslis. No Ēdenes perspektīvas radītais dēls sekoja Radītāja–Tēva piemēram. Tāpēc gadsimtiem pirms parādījās ebreju tauta Radīšanas sabats kļuva par nepārspējamu piemiņas zīmi, kas apstiprināja Kristu kā kosmisko Radītāju un Valdnieku (*Mat. 12:8, Marka 2:28, Jāņa 8:58*). Tāpēc *šabbat* (sabats) pilda kosmoloģisku, nevis tikai teoloģisku funkciju. Tas kalpo, lai izskaidrotu, ko Jahve juta pret Savu radību. Būtībā šai dienai Jahve uzspieda dievišķo zīmogu kā nemainīgu apliecinājumu Savai majestātiskajai kosmiskā Radītāja lomai. Tāpēc, kad Jahve septītajā dienā *atdusējās*, Viņš *to pavēlēja turēt visam Visumam*.

"Sabats ir pauze, kas atspirdzina. Paraugš ir sešas dienas un viena diena. Sešas darba dienas un viena atpūtas diena. [...] Jahve, kosmiskās simfonijas diriģents, pasūta savu skaņdarbu 6/7 taktsmērā. Viens, divi, trīs, četri, pieci, seši, atpūties!" – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 58. lpp., "The Sabbath of the fourth commandment was instituted in Eden." – Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 3, 295. lpp.

Sabats pirms Sinaja

Misiologi atzīst ebrejisko apziņu Āfrikas tautu vidū. [...] Afrikāņu draudzes vadītājs V. V. Olifants divdesmitā gadsimta pirmajos gados teica, ka "sabats Etiopijā [tika] turēts kopš Nimroda laikiem, aptuveni 2140. gadā p.m.ē. (lasi 1. Moz. 10:8, 9), tas ir, 700 gadus pirms Mozus dzimšanas. [...] Afrikāņi jeb etiopieši bija sabata ievērotāji kopš Nimroda, Kuša dēla, laikiem." – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 26. lpp.

Derības zīme

"Sabats ir derības zīme 'mūsu starpā uz audžu audzēm'" (2. Mozus 31:13; salīdzini ar Ecēhiēla 20:12). [...] Tas, kurš ievēro sabatu pareizā garā, ar to norāda, ka viņš vai viņa ir glābjošās attiecībās ar Dievu. Sabats kā zīme ticīgajam vispirms piešķir zināšanu, ka Kungs ir viņa derības Dievs. Tas arī norāda, ka Kungs 'svētdara' Savu tautu (3. Mozus 20:8; 21:8; 22:32; Ecēhiēla 37:28) [...]. Sabats kā zīme darbojas vēl citā

nozīmē. Tas kalpo kā atšķirtības zīme, norādot citu reliģiju cilvēkiem vai cilvēkiem, kuri neievēro sabatu, ka pastāv unikālas attiecības starp Dievu un Viņa sabatu ievērojošajiem ļaudīm.” – Gerhard F. Hasel and Michael G. Hasel, *The Promise: God’s Everlasting Covenant*, 86.–88. lpp. (*Izlasiet 2. Mozus 32, 5. Moz. 5:15.*)

Svētdarīšanas zīme

Radišanas sabats patiesi ir Dieva svētnīca, kas izveidota laikā. Citiem vārdiem sakot: “Jahve, ielicis vislabāko Savā radībā, to pasludina par ļoti labu. Tad kā meistarīgs mākslinieks, kāds Viņš ir, Dievs paņēma laika ritumu un izgatavo no tā ko īpašu – sabatu, katedrāli laikā, kas veidota no stundām un minūtēm un nāk no mūžības. Dāvana no paša Dieva sirds. Jāatzīmē, ka Dievs neizveido sabatu un neieved tajā cilvēci. Viņš rada Ādamu un Ievu un atnes sabatu viņiem.” – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 51. lpp (*Skat. Ecēh. 20:12, 20.*)

Pieminiēt sabatu

“Israēls pārāk labi pazina savus kaimiņus, un tas atviegloja praviešu uzdevumu. [...] Mēs nevaram neievērot faktu, ka pie vakara ugunsкура vecajie stāstīja par Radišanas dienām un, protams, par sabatu – dienu, uz kuru norādīja visas pārējās. “Lielais stāsts” tika fiksēts seno tautu kolektīvajā apziņā. Zināšanas par sabatu varēja aizmirst, tikai saceloties pret Dievu, kurš visu ir radījis. Tāpēc sabata bauslis iesākas ar vārdu “piemini”. Sabats vienmēr norāda uz Radišanas notikumu (2. Moz. 20:8–10). Ja Jahve šodien pavēl mums pieminēt sabatu, droši vien bija laiks, kad Viņš pavēlēja to ievērot pirmo reizi. Patiešām, tas ir vēstījums par Israēla pieredzi ar mannu, ko Jahve deva sešas dienas, bet septītajā aizturēja. Šajā gadījumā Viņš neatkārtoto bausli, jo pat pirms Sinaja kalna viņi to zināja [...]. Fakts, ka bauslim ir pievienots vārds ‘piemini’, norāda, ka tas ir dots jau iepriekš un nav pastāvīgi jāatkārto.” – Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, 79., 80. lpp.

“Vārds *piemini* tika iekļauts, jo mums jāpasaka “jā” sabata Kungam, darot sevi pieejamus Viņam. Tas nozīmē atzīt Dieva darbu, nevis paļauties uz pašu sasniegumiem. Tas nozīmē pārtraukt domāt par sevi un savām interesēm un sākt domāt par citu vajadzībām. [...] Tas nozīmē aizmirst sevi un savas savtīgās intereses, lai līdzīgi Marijai godinātu Kristu kā īpašu Viesi.” – Samuele Bacchiocchi, *Divine Rest for Human Restlessness: A Theological Study of the Good News of the Sabbath for Today* (Berrien Springs, MI: published by author, 1988), 99. lpp.

TREŠĀ DAĻA - PRAKSE

Dieva likums saka, ka sabats ir jātur svēts un ka tajā mēs nestrādājam. Ebreji šo bausli uztvēra diezgan nopietni. Farizeji un citi bauslības skolotāji uzsvēra, ka “nastas nešana” tiek uzskatīta par darbu. Lai izvairītos no pārpratumiem, viņi ļoti precīzi formulēja, kas ir nasta. Nasta bija ēdiens, kas pēc svāra bija vienāds ar žāvētu vīģi, pietiekami daudz vīna, lai to sajauktu kausā, piens, kura pietiek vienam malkam, medus daudzums, ko uzlikt brūcei, utt., utt., utt.

1. Ar šādiem stingriem ierobežojumiem var iedomāties, cik stundas cilvēki pavadīja, strīdoties par to, ko kaimiņam vajadzēja vai nevajadzēja darīt sabatā. Kādos veidos mēs esam iestrēguši līdzīgos legālistiskos paradumos? Kādi ir legālisma draudi? Vai tas nozīmē, ka mums vajadzētu noraidīt draudzes standartus, kas nav pilnīgi bibliiski? Paskaidrojiet.
2. Ir teikts, ka mācība ir nepatiesa, ja tā rada reliģiju, kas sastāv tikai vai galvenokārt no ārēju lietu ievērošanas. Kā viegli sajaukt garīgumu – attiecības ar Kristu – ar reliģisko praksi? Kādas briesmas no tā izriet? Kāda ir iespēja, ka Septītās dienas adventistu draudze nonāk tādā slazdā?
3. Senos laikos jūdu sabata ievērošana ieguva slinkošanas reputāciju. Pamatojoties uz to, kā jūs ievērojat sabatu, kā jūs domājat, vai cilvēki uzskata jūs par

likumpaklausīgu vai par Dievu mīlošu? Kāda ir atšķirība starp šīm divām lietām? Vai jūsu sabata ievērošanas prakse ir vērsta uz to, ko drīkst un nedrīkst darīt? Vai arī tā koncentrējas uz attiecību stiprināšanu ar savu Glābēju? Pārrunājiet.

4. Jaunā Derība ir līgums starp Dievu un jums, un tā pamatā ir tuvas attiecības. Sabats ir kvalitatīvs laiks, ko pavadāt kopā ar Dievu. Acīmredzot tad sabata ievērošana ir svarīga derības attiecībām. Kā mēs varam atjaunot sabata svētumu un prieku gan personīgajā, gan kolektīvajā dzīvesveidā?
5. Vairums reliģiozo cilvēku atzīst, ka ir vēlams vienu dienu nedēļā veltīt Dievam. Patiešām, daži teiks, ka katru dienu velta Dievam. Kas pierāda, ka Dievs ir noraizējies par to, lai mēs negodinātu jebkuru dienu, bet to dienu, kuru Viņš ir iesvētījis un īpaši nošķīris šim nolūkam?
6. Mūsdienu pasaulē cilvēki velta ļoti daudz laika un naudas, lai izklaidētos un darītu dažādas lietas, kas viņiem, domājams, palīdz "nomierināties". Kā atdusu, ko mums vajadzētu baudīt sabatā, var atšķirt no lielākoties uz sevi vērstas izklaides un laika kavēšanas?
7. Dievam, kā mēs Viņu saprotam, iespējams, nevajag atpūsties, jo Viņš nav noguris šī vārda cilvēcīgajā izpratnē. Tomēr 1. Mozus grāmata mums saka, ka Dievs atdusējās septītajā dienā. Kāpēc Dievam varēja būt nepieciešams rīties no sava darba un "atpūsties"?
8. Bībelē (piemēram, 2. Mozus 31:13) mums teikts, ka sabats ir zīme Israēla un, mēs varam secināt, arī mūsu uzticībai Dievam. Vai ir iespējams, ka mēs to varētu ievērot tā, ka tas sniegtu vēstījumu, kas ir pretējs iecerētajam? Kā? Kā mēs varam būt droši, ka mūsu sabata ievērošana atklāj Dieva ideālus?
9. Kā sabats liecina par Dieva absolūto unikalitāti salīdzinājumā ar citiem dieviem vai lietām, kuras cilvēki varētu uzskatīt par pielūdzamām vai turamām īpašā godā?
10. Izmantojot sabatu kā barometru, pārbaudiet, vai jūsu reliģiskās pārlicības pamatā ir rituāli vai attiecības ar Jēzu. Kā Jēzus sabata aktivitātes atspoguļoja Viņa attiecības ar Tēvu? Kādas konkrētas izmaiņas, jūsuprāt, jums ir jāveic sabata ievērošanas praksē?

Jaunā Derība

GALVENĀS RAKSTVIETAS: *Jeremijas 31:31*

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Sākotnējais “derības” priekšnoteikums laika gaitā nav mainījies. Katru reizi, kad tiek piedāvāta derība, cilvēce ar savu kritušo, grēcīgo raksturu ir lauzusi līgumu. Bet Dievs nav atteicies no mums. Viņš joprojām mums piedāvā pestīšanu, ja mēs izvēlamies to pieņemt.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Patiešām, Vecajā Derībā nebija nekā slikta; tā neizdevās, jo senais Israēls atkārtoti nebija spējis ievērot tās saistības. Diemžēl pielūgsmes forma, ko sauc par rituālismu, aizbarikādēja Israēla sirdi. Problēma vienmēr bija cilvēkos, nevis Dievā. Tā tas vienmēr ir bijis un joprojām ir tagad.

Redzi, nāk dienas

Šajā kontekstā Jeremija, raudu pravietis, bija Gara vadīts, lai liktu pamatus jaunas derības noteikumiem un funkcionalitātei. Dievišķajam likumam bija jātiek iegravētam sirds katedrālē. Jaunās Derības Priesteris tiks ievadīts amatā Debesīs, un Viņš darbosies levītiskās priesterības vietā. Zemes svētnīcas dievkalpojumus pārņems labākas derības mesiāniskā un izpirkšanas kalpošana.

Sirds darbs

Ar Jaunās Derības aizbildniecību Kristus, Mūžīgā klints, ļoti vēlējās izmainīt Israēla burta kalpošanas reliģijas akmenscieta sirdi: “Es tiem došu citu sirdi, Es likšu viņos jaunu garu, Es izņemšu no viņu miesām akmens sirdi un došu tiem miesas sirdi, un tad viņi sekos Maniem likumiem, tie turēs un pildīs Manas tiesas. Viņi būs Mana tauta, un Es būšu viņu Dievs!” – Harry M. Orlinsky, H. L. Ginsberg, Ephraim A. Speiser, ed., *Tanakh, the Holy Scriptures. The New JPS Translation According to the Traditional Hebrew Text* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1985), 906. lpp. (*Skat. Ecēh. 11:19, 20.*)

Mesija bija novilcis asu kontrastu starp burta kalpošanas reliģiju un sirds reliģiju. Varbūt tas bija iemesls, kāpēc Kristus norāja farizeju vadību, kas bija iegrimusi bezjūtīgā formālismā? ““Liekuj! Jesaja ir labi par jums pravietojis: šī tauta godā mani ar *mēli*, bet viņu *sirds* ir tālu no manis. Tie man velti izrāda godbijību, mācīdami mācības, kas ir cilvēku pavēles.” Un, pieaicinājis ļaudis, Jēzus tiem sacīja: “Klausieties un saprotiet!”” – *The Interlinear Hebrew–Greek–English Bible*, vol. 4., 44. lpp, kursīvs pievienots. (*Skat. Mat. 15:7–10.*)

Vecā un Jaunā Derība

Sinaja derība nebija darbu derība. Mozus uzdotais jautājums (2. Mozus 5:22, 23) tika izteikts unikāli grandioza pieprasījuma veidā, vēloties noskaidrot Jahves spēku, īpašības un raksturu. Dieva atbilde atklāja, ka Viņa vārdam ir nozīme, tas nav tituls vai apzīmējums (2. Mozus 6:1–8). Jahves vārds norāda uz *attiecībām*. Zināt Kunga vārda nozīmi nozīmē zināt, ko Viņš var darīt Israēla labā. Viņi bija dzirdējuši vārdu *Jahve*, taču izrādīja ticību, paļaujoties uz to, ko Viņš varētu darīt viņu labā kā viņu Dievs.

2. Mozus grāmatā derības pamatā bija divas iespējamās motivācijas. Pirmā bija saistīta ar to, vai Israēls savā spēkā darīs to, ko Dievs bija teicis. Otrā bija saistīta ar to, vai Israēls ticībā pakļausies derības saistībām, izmantojot spēcinošo žēlastību, ko žēlsirdīgi sniedz pārdabiskais **ES ESMU**.

Dispensionālisms sadala Bībeles vēsturi septiņos laika periodos. Tas ierobežo arī žēlastības derības laiku, mācot, ka Dievs katrā no šiem periodiem darbojas atšķirīgi. *Dispensija* ir laika periods, kurā cilvēce tiek pārbaudīta attiecībā uz kādu noteiktu Dieva gribas atklāsmi. Katra dispensija beidzas ar dievišķo spriedumu. Tādējādi starp dispensijām ir likuma un žēlastības dispensija. Tādējādi tie, kas stingri turas pie šī viedokļa, vēltīgi mēģina sadalīt Bībeles harmoniju starp bauslību un evaņģēliju.

Labāka derība

“Jaunā Derība Dieva tautai darbojas labāk nekā Vecā Derība [..]. Pretstatā Israēla Vecajai derībai, [..] Kristus izpilda trīs Dieva pamatsolījumus: (1) Viņš Dieva morālo likumu ieliek Savas tautas sirdī [..]; (2) Viņš *individualizē* glābjošās zināšanas par Dievu, lai ikvienam israēlietim bez izņēmuma būtu personiskas, tūlītējas attiecības ar Dievu (Ebrejiem 8:11) un (3) *Viņš piedod* Dieva ļaunu grēkus un “būs žēlīgs pret viņu pārkāpumiem un nepieminēs vairs viņu grēkus.” (Ebrejiem 8:12) [..] Saskaņā ar Ebrejiem 8–12 Jēzus draudze atspoguļo Jeremijas paredzētās Jaunās Derības patieso piepildījumu. Tā nebūt nav Israēla Jaunās Derības atcelšana, drīzāk tas ir Jaunās Derības galīgais piepildījuma un garantijas veids, kad visu laikmetu patiesie israēlieši pievienosies Jēra kāzu mielastam Jaunajā Jeruzalemē (Mateja 8:11, 12; 25:34; Atklāsmes 19:9; 21:1–5).” – Hans K. LaRondelle, *Israel in Prophecy: Principles of Prophetic Interpretation* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1983), 114.–121. lpp.

Jaunās Derības priesteris

Kā Ārons vēltīja sevi priesterībai, tā Kristus nāca Tēva priekšā. Kā Mozus svaidīja Āronu, Dievs svaidīja Kristu (3. Moz. 8:30, Ps. 45:7).

“Joprojām nesot cilvēci Sevī, Viņš triumfējošs un uzvarošs pacēlās Debesīs. Viņš ir ienesis Savas izpirkšanas asinis Vissvētākajā vietā, slacījis tās uz žēlastības troņa un pats savām drēbēm, un svētījis cilvēkus.” – Ellen G. White, in *The Youth's Instructor*, July 25, 1901.

Kad Jēzus tika inaugurēts, Tēvs Viņam piešķīra Augstā Priestera titulu, jo Pāvils atzīmē, ka Viņu “Dievs sauca par galveno priesteri” (*Ebr. 5:10; Ebr. 5:4, vārds, kas norāda uz “aicinājumu” kalpošanai*), tāpat kā augstskolas prezidents izsauc vai uzrunā absolventu par “doktoru” viņa izlaidumā!

“Viņa pletņu cirtieņu savainotās ausis klausās Tēva balsi, un, atsaucoties Gara aicinājumam, Viņš atbild uz Savu noklīdušo avju žēlabainajiem saucieniem. Viņa rokas, uz kurām redzamas naglu rētas, Gara vadītas turpina darboties Tēva valstības labā. Viņa savainotās pēdas reiz, Gara svētītas, atstāja sārtus nospiedumus, lai mēs varētu atrast ceļu uz Debesu godību.” – Leslie Hardinge, *With Jesus in His Sanctuary: A Walk Through the Tabernacle Along His Way* (Harrisburg, PA: American Cassette Ministries, Book Division, 1991), 343. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Lai cik senais Israēls, it īpaši Kristus laikā, krita legālismā, Jahves dotā reliģija nekad nebija legālistiska. Sākot ar Ēdeni, tā vienmēr tika pasniegta kā žēlastība, Dieva žēlastība, kas piedāvāta tiem, kuri pieņems to un tās noteikumus. Izvēloties pieņemt Dieva žēlastību un padoties tai, cilvēki nostājās derības *attiecībās* ar Dievu.

1. Cilvēcisko tieksmju dēļ Israēls nepārtraukti lauza attiecības ar Dievu. Kā Krusts pārveidoja veco derību par “labāku” derību? Kādas bija Jaunās Derības priekšrocības salīdzinājumā ar veco? Paskaidrojiet, kā jaunā derībā varētu rasties bīstamība uzskatīt žēlastību par pašsaprotamu lietu.
2. Ņemot vērā cilvēku tendenci nepārtraukti lauzt savu solījuma daļu, kāpēc, jūsuprāt, vēsture rāda, ka Dievs atkal un atkal tuvojas cilvēcei, mēģinot nodibināt derības attiecības ar mums? Ko šāda neatlaidība stāsta par Dieva mīlestību pret mums?

3. Kāpēc mums šodien ar mūsu zināšanām par Kristu un Viņa upuri vajadzētu būt uzticīgākiem Dievam nekā senlaiku cilvēkiem? Vai tāpēc, ka mums ir pārsteidzoša Dieva rakstura atklāsme, kas atklāta Jēzū, kuras viņiem nebija (vismaz tikpat skaidri kā mums), mums vajadzētu būt vēl uzticīgākiem nekā bija viņi? Apspriediet šo ideju klasē.
4. Daži cilvēki var jautāt: "Kā jūs zināt, ka piekļuve Dievam ir atkarīga nevis no sasniegumiem vai paklausības, bet tikai no Dieva žēlastības dāvanas un Viņa mīlestības labvēlības pieņemšanas?" Kādus piemērus jūs varētu izmantot no savas dzīves, lai atbildētu uz šo jautājumu? Cik svarīgi ir mūsu dzīves stāsti Jaunās Derības īstenošanā?
5. Kāpēc cilvēkiem bija tik grūti pieņemt jauno derību, kad Jēzus to sākotnēji piedāvāja? Vai cilvēkiem šodien to ir vieglāk vai grūtāk pieņemt? Paskaidrojiet.

Jaunās Derības svētnīca

GALVENĀS RAKSTVIETAS: *Ebrejiem 9:15.*

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Zemes svētnīca simbolizē pestīšanas darbu, kas joprojām turpinās. Kristus ir mūsu Augstais Priesteris – starpnieks Dieva priekšā Vissvētākajā vietā. Viņa šķīstums mūsu necienīgās grēcīgās dabas vietā ir cienīgs stāvēt Dieva priekšā.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Pateicoties svētnīcas kalpošanai, Israēla jaunās attiecības ar Jahvi norādīja uz to, kādā veidā Golgāta atrisinās visas cilvēces grēka problēmu. Šajās jaunajās attiecībās centrālā vieta bija ierādīta ceremonijai asins slacīšanas rituāliem; tie kļuva par vērtīgiem uz glābšanu; ieejot pa tiem, cilvēciskais “es” varēja tikt gāzts no troņa un sist krustā. Tāds ir glābšanas plāns.

Attiecības

Kad Kristus nomira pie krusta, Viņš uzvarēja grēku mūsu labā. Lai mēs dzīvotu šajā uzvarā, arī mums savā ziņā jāmirst – kristietis ir miris sev un dzīvs Dievam. Kad Dievs mūs aicina pie Kristus, mēs patiešām esam aicināti “nākt un mirt”.

Nāve, protams, tiek uzskatīta par sliktu, bet šajā gadījumā tā ir nāve visam, kas ir sliktas mūsu dvēselē un raksturā, visam, kas attur no ciešām derības attiecībām ar Jēzu.

Katrs upuris, kas tika upurēts svētnīcas kalpošanā, norādīja uz nāvi. Jā, protams, tā bija Kristus nāve par mums. Bet, piedaloties šajā rituālā, nožēlojošais grēcinieks pieņēma upuri savā labā un tā netieši pieņēma derības solījumu, ko Dievs piedāvāja Savai tautai. Šis derības solījums ietvēra nepieciešamo nāvi pašam sev, ko izteica grēku nožēla un bēdas. Tas viss tiek atklāts svētnīcas dievkalpojumā, kura pilnīgāka nozīme ir redzama Jaunajā derībā.

Grēks, upuris un pieņemšana

“Pēc tam grēcinieks sasēja dzīvnieka priekškājas un, uzliekot slīdošo mezglu ap tā pakaļkājām, savilka visas četras kopā. Šādi sasiets, dzīvnieks nokrita uz sāniem, ar galvu uz svētnīcas pusi. Tad dievlūdzējs ‘uzlika’ abas rokas [..] uz dzīvnieka galvas, ar to paziņojot par grēku nodošanu savam pārstāvim. Te izmantotais darbības vārds aino viņu ar visu svaru atbalstāmies pret dzīvnieku [..]. Ar rokām uzspiežot savu vainu uz upura galvas, seju pagriezis pret Vissvētāko vietu, grēku nožēlotājs klusi izsūdzēja savus grēkus Dievam un apņēmas laboties, izsakot seno ebreju lūgšanu, kas noslēdzās ar vārdiem: “Es atgriezos grēknožēlā, un lai tas man ir par salīdzināšanu [burtiski – *pārklāšanu*].” [..] Pēc tam grēcinieks satvēra nazi un pārgriezta upurim rīkli (3. Mozus 1:5, 11). Ar šo personīgo rīcību viņš atzina, ka viņa grēks ir viņa pārstāvja nāves cēlonis. [..] Viņa piekrišana rituālam parādīja, ka viņš ir pieņēmis apgalvojumu par Dieva nemaināmo likumu, piekritis, ka nāve ir viņa pārkāpuma rezultāts un apstiprinājis, ka viņa vienīgais glābšanās ceļš ir pateicoties viņa Vietnieka nāvei viņa vietā.” – Leslie Hardinge, *With Jesus in His Sanctuary: A Walk Through the Tabernacle Along His Way*, 371., 372. lpp.

Aizstāšana

“Kristus ir mūsu taisnais Aizvietotājs. Plāns sūtīt otru Ādamu, Aizvietotāju, netika formulēts pirmā pārkāpuma laikā. Tas bija nodrošinājums, kas “paredzēts jau pirms pasaules radīšanas” (1. Pētera 1:20). Aizvietotājam vajadzēja gūt panākumus tur, kur

Ādams bija zaudējis. Viņam bija jāpierāda, ka Ādamam nebija jāgrēko, ka Ādams varēja gūt virsroku pār kārdinājumu, ka baušļus ir iespējams turēt un tie ir izdevīgi cilvēcei. [..] Ādams krita pilnīgajā Ēdenē – Jēzus guva uzvaru Jaunajā Nācaretē. Nesot Sava Tēva godu un Savas tautas izpirkšanas nastas, Kristus cīnījās ar grēku mūsu neadekvātajās bruņās – novājinātā cilvēka ķermenī. Un Viņš uzvarēja! Jērs guva virsroku!” – Calvin Rock, *Seeing Christ: Windows on His Saving Grace* (Hagerstown, MD: Review and Herald® Publishing Association, 1994), 65.–67. lpp.

Jaunās Derības Augstais Priesteris

“Kad runā par Kristu kā [..] Augsto Priesteri, nav nevietā piebilst, ka Viņš ir mūsu vienīgais Priesteris. Viņam ir ekskluzīvas attiecības ar Dievu: Viņš un neviens cits nevar pārstāvēt mūs Dieva priekšā. Vecās Derības laika priesteri kalpoja kā nākamā patiesā Priestera atveidi. Jaunās Derības laika apustuļi un kalpotāji nekad netiek saukti par priesteriem, un viņi nepilda priesteru funkcijas. Starp Dievu un cilvēkiem ir tikai viens Starpnieks. Priestera pirmā un galvenā funkcija bija upurēt, ‘nolīdzināt tautas grēkus.’ (Ebr 2:17). [..] Vienīgais pilnīgais upuris, ko [Dievs] upurēja, bija Viņš pats. Viņa izvēle upurēt pašam Sevi bija brīvprātīga rīcība. Viņš atdeva Savu dzīvību pēc brīvas gribas. [..] (Jāņa 10:18). Viņš kļuva par ‘Dieva Jēru, kurš nes pasaules grēku!’ (Jāņa 1:29), par Jēru, kas ir ‘bezvainīgs un nevainojams’ (1. Pētera 1:19). Viņš pats Sevi ir nodevis par upuri grēkam (Jesajas 53:10). [..] Kristus pieņēma divkāršu – Upura pienesēja un Upura pieņēmēja – lomu, Viņš bija Priesteris un Ziedojs. Šī pašam Sevis pienešana uz altāra par Upuri varēja tikt paveikta tikai vienreiz un “uz visiem laikiem” (Ebrejiem 10:10, 12; 9:26).” – Walter F. Specht, “Christ’s Session, Enthronement, and Mediatorial and Intercessory Ministry,” *The Sanctuary and the Atonement: Biblical, Historical, and Theological Studies*, eds. Arnold V. Wallenkampf and W. Richard Leshner, (Washington, D.C.: Review and Herald® Publishing Association, 1981), 344., 345. lpp.

Debesu kalpošana

“Jo īpaši vēstulē ebrejiem tās autors cenšas novērst ebreju kristiešu acis no kalpošanas zemes svētnīcā/templī uz Debesu svētnīcu ar pilnīgāku kalpošanu, ko veic viņu pašu augšāmcelies un Debesīs uzkāpušais Kungs un Pestītājs.” – Arnold V. Wallenkampf, “A Brief Review of Some of the Internal and External Challengers to the Seventh-day Adventist Teachings on the Sanctuary and the Atonement,” *The Sanctuary and the Atonement*, 582. lpp.

TREŠĀ DAĻA - PRAKSE

Pārdomām: Tas ir pārsteidzoši, cik grafiski un nepārprotami Jaunā Derība, it īpaši Ebreju vēstule (un pat Atklāsmes grāmata), māca par Debesu svētnīcu un tās centrālo vietu pestīšanas plānā. Tas savā ziņā ir pestīšanas plāns, Evaņģēlijs un derības raksts. Nevar patiesi izprast, kas ir derība, ja nav kaut minimālu zināšanu par Svētnīcas kalpošanu un tās nozīmi.

1. Izmantojot Ebrejiem 8. nodaļu, mudiniet savu klasi atklāt šādus jautājumus par Starpnieku:
 - A. Starpnieka stāvoklis (Ebr. 8:1, 2)
 - B. Starpnieka darbība (Ebr. 8:3–6)
 - C. Starpnieka apsolījums (Ebr. 8:6–9)
 - D. Starpnieka darba rezultāti (Ebr. 8:10–12)Ļaujiet klases dalībniekiem katrā punktā noteikt atšķirību starp Veco un Jauno derību.
2. Kā Kristus padara Jauno derību reālāku tavā dzīvē? Cik atšķirīga būtu tava dzīve, ja Jaunās Derības nebūtu?
3. Solījuma uzticamība ir atkarīga no solījuma devēja uzticamības. Ja Dievs dod apsolījumu, tas ir pat vēl drošāk nekā vēsturiskie fakti. Kāpēc šādā gadījumā mēdz

būt vieglāk apšaubīt Dieva prātu nekā bez šaubīšanās iet turp, kur Viņš ved? Ko varam mācīties no Bībeles ļaudīm, kuri izvēlējās šaubas, nevis paklausību?

4. Ebrejiem 8:10 teikts, ka Starptnieks Kristus liek Dieva baušļus mūsu sirdī. Kā šī darbība ir daļa no mūsu garīgās pieredzes? Paskaidrojiet, kā ar Dieva likumiem sirdī mēs varētu Viņu iepazīt tuvāk.
5. Caur Kristu Jaunā Derība aizstāj Veco derību. Caur Kristu Dieva likums ir apklāts ar žēlastību un mīlestību. Tad kāpēc mēs ļaujam legālismam traucēt mūsu garīgajai izaugsmei? Pamatojoties uz Jauno derību, kādas konkrētas lietas varat darīt, lai attīstītu vai stiprinātu savas attiecības ar Dievu bez legālisma žņaugiem?
6. Lai arī Jaunā Derība mūs māca, ka Vecās Derības laikmeta dzīvnieku upurēšana u.t.t. nebija efektīva, lai izdzēstu grēku, ir skaidrs, ka tā efektīvi ļāva indivīdam turpināt sadraudzību ar Dieva tautu. Kāpēc šajā gadījumā tā bija spēkā, kaut arī tai nebija nekādas īstas varas? Ko tas mums māca par rituālu spēku un nozīmi?
7. Izpirkšanas ideja ir Jaunās Derības centrā. Kāpēc nevainīgai būtnei jāmirst, lai vainīgo cilvēku varētu izglābt no grēka sekām? Kā šis nevainīgās Personas nāve varētu panākt izpiršanu? Vai tas ir stingri likumīgs darījums? Paskaidrojiet.
8. Šobrīd Jēzus pārstāv mūs Dieva priekšā, jo mēs paši nespējam stāties Viņa priekšā, vēl jo mazāk – aizstāvēties. Vai tas liek domāt, ka reiz varēsim parādīties Dieva priekšā bez Starptnieka? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Kādi ir viedokļi par šo ideju? Ko nozīmētu stāvēt Dieva priekšā bez Starptnieka?

Derības ticība

GALVENĀS RAKSTVIETAS: *Galatiešiem 3:11*

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Neatkarīgi no tā, ko mēs darām, mūsu cilvēciskā daba ir grēcīga un necienīga salīdzinājumā ar Dieva taisnības šķīstumu. Derībā pieņemot Kristus aizvietojošo nāvi mūsu vietā, mēs varam būt cienīgi Dieva acīs. Lai arī cik ļoti Dievs mūs šķīstītu, mainītu un pārveidotu, atjaunojot mūsos Savu līdzību, mēs nevaram iztikt bez Jēzus – mūsu pilnīgā Aizvietotāja. Tā ir evaņģēlija būtība un mūsu lielā cerība, derības cerība.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Pirms Jauno derību varēja ratificēt, bija jāizlej asinis. Tādējādi, kā tas bija iegravēts un pravietots mesiānisko pravietojumu arhīvos, šīs dzīvinošās asinis, kas plūda no Golgātas, apstiprināja Jauno derību.

Pārdomas par Golgātu

Mums patiešām ir vajadzīga dievišķā žēlastība, lai mūs šķīstītu, atbrīvotu no pašpārliecinātības un iedzimtā grēcīguma, kas, mājodams mūsos visos, nedrīkst valdīt pār mums. Kurš gan neilgojas atbrīvoties no sīkumainās greizsirdības, skaudības, ļaunuma, dusmām un viltības, kas piemīt visiem cilvēkiem? Tas viss un vēl vairāk ir tas, ko Dievs darīs Savu derības ļaužu labā, ja vien viņi pakļausies derībai un atdusēsies Viņā un Viņa apsolījumos.

“Viņu nožēlojamais stāvoklis patiešām ir nopietns. Viņi nevar šķīstīt paši sevi no grēka (Sal. pam. 20:9), un neviens likums nekad nedos viņiem iespēju nostāties Dieva priekšā taisnotiem (Rom. 3:20; Gal. 2:16). Lūk, kāpēc cilvēces pestīšana bija jāveic kādam citam. Viņam bija jāpaveic grēcinieku labā viss, kas nepieciešams. Caur Savu nāvi Kristus parādīja visaugstāko pašizliedzību. Caur Viņu mēs atgriezāties pie Dieva un iegūstam pieeju Tēvam (Efez. 2:18) ticībā (Ef. 3:12) Viņam, kuru “Dievs tiem, kas tic, nolīcis par grēka izpircēju Viņa asinīs, tā parādīdams Savu taisnību” (Rom. 3:25).” – Raoul Dederen, “Christ: His Person and Work,” in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, (Hagerstown, MD: Review and Herald® Publishing Association, 2000), vol. 12, 174., 175. lpp.

Ābrahama ticība: 1. daļa

Cik apbrīnojami, ka Vecā Derība, kas bieži tiek uzskatīta par galveno legālisma piemēru, patiesībā ir pamats derības apsolījumam par pestīšanu ticībā. Jau 1. Mozus 15:6 mēs varam to redzēt slavenajā pantā: “Un Ābrāms uzticējās Tam Kungam, un Dievs to viņam pieskaitīja par taisnību”. Tas, protams, ir par Ābramu (vēl ne Ābrahamu). Ebreju valoda ir skaidra: Ābrahāms *uzticējās* Kungam, tas ir, viņš ne tikai ticēja, ka Dievs pastāv, bet ticēja Dieva apsolījumiem, pat tiem, kas šķita neiespējami, piemēram, ka viņš kādreiz radīs lielu tautu.

Kā ir ar citiem Dieva apsolījumiem, kas šķiet neiespējami? Piemēram, ka mūs, lai arī grēciniekus, Viņa acīs var uzskatīt par taisniem un pat padarīt taisnus? Runāji par ticību neiespējamajam!

Ābrahama ticība: 2. daļa

“Ticība apēd savu manu un neatstāj ne kumosa, kurā iemesties tārpiem. [..] Ābrahama ticība varēja aizvest kamieļu un aitu barus no Hāranas uz Kānaānu. Tieši viņa ticība ļāva dzīt telts mietņus svešā zemē un izplest tur telts. [..] Tā ir praktiska, aktīva, dzīva, visas nedēļas, ikdienas ticība. Es runāšu ļoti plaši un skaidri un teikšu, ka mums ir nepieciešama vienkārša ticība, [..] ticība, kas tic, ka Dievs, kurš baro kraukļus, arī mums

sūtīs dienišķo maizi; ticība [..], kas [..] nedzīvo fikcijā.” – Charles Spurgeon, “Hearken and Look,” *Spurgeon’s Expository Encyclopedia*, vols. 1, 2, (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1996), 43., 47., 48. lpp. (*Skat. Jesajas 51:2.*)

Atpūta apsolījumos

Kā Dievs var tik ļoti riskēt cilvēces labā? Kā Dievs var pasludināt par pilnīgiem (perfektiem) cilvēkus, kuri, kaut arī uz to tiecas, vēl nav to pilnā mērā sasnieguši? Kā Viņš var pasludināt par pieņemtiem cilvēkus, kuri pēc savas dabas nav pieņemami? Kā Dievs var riskēt ar Savu reputāciju, paplašinot tik pādrošu žēlastību?

“Atbilde sastāv no trim daļām.

Pirmkārt, Dievs to dara tāpēc, ka Viņš mūsu sirsnīgās lūgšanas un centienus pēc garīgā brieduma pieņem kā pilnīgus. [..] Otrkārt, Kristus spēj rīkoties šādi, jo ticība, ko Viņš redz mūsos, patiesībā nav mūsu, tā ir Viņa. Viņš redz Savu ticību mūsos un ciena šo ticību. Tā ir mūsu, kad esam Viņa mīlestības krātuves, Viņa žēlastības objekti. Bet tā ir Viņa, jo glābjošai ticībai ir dievišķa, nevis cilvēka izcelsme. [..] Treškārt, Dievs rīkojas ar tādu pārliecību, jo Tēvs nekonzentrējas uz mums; tas ir Kristus taisnības tērps, kas mūs apsedz.” – Calvin Rock, *Seeing Christ: Windows in His Saving Grace*, 158., 159. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Vai esi izglābts? Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir svarīgi saprast, kas ir pestīšana jeb glābšana. Glābšana ir lietvārds, kas liek domāt par darbību. Vārda sakne ir darbības vārds *glābt*. Kāda rīcība ir saistīta ar pestīšanu?

Dažādas ticības pestīšanu redz atšķirīgi. Baptisti pestīšanu noliek pagātnē. Tas ir notikums, kas notika pie Krusta. Tajā brīdī visi grēki tika piedoti. Predestinācijai ticošie cilvēki glābšanu noliek “Dieva svētajā padomē”, kurā konkrēti cilvēki tiek pasludināti par izglābtiem vai pazudušiem. Romas katoļi pestīšanu noliek nākotnē, pēc tam, kad cilvēks, kurš mirst, ticot Jēzum, tiek šķīstīts šķīstītavā. Šīs doktrīnas uzlūko glābšanu kā notikumu, kas īstenojas noteiktā laika brīdī.

Septītās dienas adventistiem ir lineārs skatījums uz pestīšanu. Pestīšanai ir pagātne, tagadne un nākotne. Tas ir process – virkne dievišķu darbību un cilvēku reakciju.

Dievs jau no paša sākuma zināja, ka Ādams un Ieva Viņu noraidīs. Viņš tos radīja ar brīvu gribu – spēju izvēlēties starp pareizo un nepareizo. Viņš uzņēmās atbildību par viņu ienestā grēka izlabošanu. Jēzus spēra soli uz priekšu, sakot: *Es viņu vietā piedzīvošu otro nāvi*.

Dievs noslēdza derību ar Savu tautu un nekad nemainīja šīs derības nosacījumus. Visa mijiedarbība starp Dievu un Viņa tautu tika noteikta derībā. Dievs pestīšanas plānu ilustrēja ar Svētnīcas kalpošanu un – galu galā – ar Jēzus upuri.

Vissvarīgākais ieguldījums, ko mēs šobrīd varam dot pasaulei, ir dalīties ar citiem tajā, kas ir Jēzus, ko Viņš ir darījis, ko Viņš dara un ko Viņš darīs. Viņš nav atvaļinājumā un nav paņēmis 15 minūšu pārtraukumu. Šobrīd ir vissvarīgākais punkts mūsu glābšanā.

Ko jums nozīmē pestīšana? Kāda būs jūsu atbilde, ja kāds jautās, vai esat izglābts?

1. Palūdziet klasei atbildēt uz jautājumu: *Vai esi izglābts?* Apspriediet dažādas atbildes un to, ko tās atklāj par to, kā mēs, draudzes locekļi, saprotam pestīšanas plānu un kā tas darbojas. Kāpēc adventisti, šķiet, cīnās ar šo jautājumu?
2. Elena Vaita ir teikusi, ka Dievs mūs katru mīl tā, it kā ikviens cilvēks būtu vienīgais cilvēks pasaulē. Ko tas mums māca par Dieva mīlestību? Pakavējies pie šīs idejas sekām un apdomā, kāpēc tā ir tik cerīga.
3. Kristus laikos dažu cilvēku pamatdoma bija tāda, ka cilvēkam ir “jānopelna” Dieva labvēlība. Kristiešu pamatdoma ir tāda, ka viss, ko cilvēks var darīt, ir uzticēties Dieva teiktajiem vārdiem. Ņemot vērā atšķirību starp šīm divām domām, kāpēc, jūsuprāt, Pāvils izmantoja Ābrahamu kā lielāko ticības piemēru (*Rom. 4:1–8*)?

4. Ceturtdienas mācību viela mums saka, ka tad, kad cilvēki pārskata savu dzīvi pirms nāves, viņi redz, cik tukši un veltīgi ir bijuši viņu darbi pestīšanas nopelnīšanai. Kas ir tie dzīves notikumi, kas liek mums justies tā, it kā mums būtu vairāk jāpaļaujas uz sevi nekā uz kādu citu vai ko citu? Ko mēs varam darīt, lai dzīvotu dzīvi, kura liecinātu: "Jēzus kontrolē visu"? Kā jūsu garīgā dzīve parāda, kas to kontrolē?
5. "Dievs neatsakās no mums grēku dēļ. Mēs varam pieļaut kļūdas un apbēdināt Viņa Garu, bet, kad mēs nožēlojam grēkus un nākam pie Viņa ar nožēlas pilnu sirdi, Viņš nenovērsīsies no mums. Ir šķēršļi, kas jānovāc. Lolotas nepareizas jūtas, ir bijusi lepība, pašpietiekamība, nepacietība un kurnēšana. Tas viss mūs šķir no Dieva. Grēki ir jāatzīst, sirdī jābūt dziļākam žēlastības darbam. Tie, kas jūtas vāji un drosmi zaudējuši, var kļūt par stipriem Dieva ļaudīm un darīt cēlu darbu sava Meistara labā." – Ellen G. White, *Faith and Works*, 35. lpp. Kā mēs varam iemācīties dzīvot saskaņā ar šiem vārdiem?
6. Mēs visi esam piedzīvojuši lauza solījuma radīto atraidījuma sajūtu un sāpes. Tajā pašā laikā Bībele ir pilna ar apsolījumiem, uz kuriem varam paļauties simtprocentīgi. Tomēr mēs esam tie, kas nepaklausībā izstājamies no derības attiecībām. Zinot izjukušu attiecību sāpes, ko mēs varam darīt, lai nodrošinātu, ka savas derības attiecības ar Dievu neuzskatām par pašsaprotamām?
7. Jēzus upurēja Sevi, jo mums bija parāds, kuru nespējām atmaksāt. Kāpēc Dievs nevarēja vienkārši piedot parādu? Ja Dievs to nevarēja izdarīt, vai tas nozīmē, ka Viņš kaut kādi ir pakļauts pats Saviem likumiem?
8. 1. Pētera 1:18, 19 autors raksta, ka Kristus asinis "atpirka" viņa klausītājus "no savas aplamās dzīves, mantotas no tēviem". Vai viņš rakstīja konkrēti par glābšanu no gaidāmā soda nākotnē? Vai arī viņš runā par šī fakta ietekmi uz dzīvi, kuru viņa klausītāji tobrīd dzīvo? Apspriediet.
9. 1. Mozus 15:6 teikts, ka Ābrahama ticība Kungam tika pieskaitīta par taisnību. Mūsdienās lielākā daļa cilvēku ticību vai pārliecību saista ar piekrišanu doktrīnu vai teoriju sarakstam. Vai šeit ir domāts tas? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Ja nē, kādu daļu mūsu attiecībās ar Dievu nosaka "pareizā" pārliecība par Dievu?

Jaunās Derības dzīve

GALVENĀS RAKSTVIETAS: *Jāņa 10:10*

PIRMĀ DAĻA – PĀRSKATS

Derība starp Dievu un cilvēci sniedzas pāri reliģiskām dogmām un doktrīnām, tā vietā šī derība nosaka mūsu attiecības ar Debesīm. Pieņemot derību, mēs atveram savu dzīvi Dieva mīlestībai un Viņa pestīšanas apsolījumam.

OTRĀ DAĻA – KOMENTĀRI

Gleznotājs Vilems de Kūnings, kurš dzīvoja Ņujorkā, ciemojās pie draugiem lauku apvidū Ziemeļkarolīnā. Reiz vakarā viņš kopā ar sievu izgāja ārā. Debesis bija skaidras un pilnas zvaigžņu. “Tas bija skats, kādu nekad nav iespējams redzēt pilsētā, kur spilgtā gaisma nomāc zvaigžņu mirdzumu. “Iesim atpakaļ,” piepeši teica Vilems. “Visums man uzdzēn tirpas.””

Tirpas?

Protams, vieta, ko mēra gaismas gados, tādām būtnēm kā mēs, kuras mēra metros un centimetros, var uzdzēt tirpas. Mēs esam vien smilšu graudiņš starp triljoniem galaktiku – apziņa par to pieklusina cilvēcisko ego, kurš lepni tiecas sevi uzlūkot par Visuma centru.

“Cilvēka dzīvei,” žēlojās Deivids Hjūms, “Visuma skatījumā nav lielākas nozīmes kā austerei.”

Izjūtas faktiski ir atkarīgas no tā, kā uztveram Visumu. Bezjēdzīgā, bezmērķīgā un bezdievīgā Visumā jūs, iespējams, varētu izteikt šādu domu (kaut arī pat tad austere šķiet pārāk skarbs salīdzinājums). Bet viss mainās, kad lasām Svēto Rakstu vārdus: “Jāzeps, uzmodies no miega, darīja tā, kā Tā Kunga eņģelis tam bija pavēlējis, viņš ņēma savu sievu pie sevis. Un viņš to neatzina, līdz kamēr viņa bija dzemdējusi Dēlu, un deva Tam vārdu Jēzus.” (*Mateja 1:24, 25*).

Cilvēce ir tik svarīga, ka Dievs, kurš radīja Visumu, kļuva par tās daļu. (Salīdzinot ar visu, kas bija vajadzīgs Visuma izveidošanai, kļūt par tā daļu varēja būt viegli.) Tas, Kura radība tiek mērīta gaismas gados, saruka par Kādu, kas mērāms metros un centimetros.

Dabas likumu ierobežotais Vilems de Kūnings nevarēja pārveidot sevi par vienu no saviem radījumiem. Bet Dievs, kuru neierobežo šie likumi, varēja – un darīja, un tāds bija Jēzus no Nācāretes. Radītājs kļuva par cilvēku – cilvēku, kurš, būdams viens no mums, saistīja mūs pie Sevis ar saitēm, kuras nekad netiks sarautas. Tas, ko Kristus panāca, atnākot un nomirstot, bija derības galvenā apsolījuma –mūžīgās dzīvības apsolījuma – nodrošinājums. Tas ir mūsu ne ar darbiem, bet žēlastībā, un to iegūstam ticībā.

Ticība līdzīgi ratu riteņiem nogādā mūs pie žēlastības vārtiem. *Ticēt* Kristum nozīmē ticēt, ka Kristus nāvei piemīt visspēcība, lai izskaustu visus pagātnes grēkus. To sauc par taisnošanu ticībā. *Ticēt* Kristum nozīmē ticēt, ka *Paraklētis* (kosmiskais Mierinātājs) ar Kristus priesterības starpniecību var piešķirt visuresošu žēlastību, lai pārvarētu mūsu rakstura trūkumus. To sauc par svētotu ticību. *Ticēt* Kristum nozīmē vienkārši uzticēties Viņa viszinībai. Tas nozīmē ar visu savu būtni paļauties uz Jēzus gudrību un mīlestību. Jā, mēs esam glābti *žēlastībā*, bet ticība ir sava veida rati, kuros traucamies žēlastībai pretī.

Jaunā Derība un mūžīgā dzīvība

“Jaunajā Derībā labās ziņas par augšāmcelšanos ir daudz vairāk nekā tikai interesanti fakti par nākotni. Tās pārveido dzīvi tagadnē, piepildot to ar jēgu un cerību. Būdami pārliecināti par savu likteni, kristieši jau tagad dzīvo jauna veida dzīvi. Tie, kas dzīvo cerībā piedzīvot Dieva godību, tiek pārveidoti par citādiem cilvēkiem. Viņi var priecāties pat ciešanās, jo viņu dzīvi motivē cerība.” – John C. Brunt, “Resurrection and Glorification,” in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, vol. 12, 349. lpp.

Jaunā Derība un misija

Visu Bībeles pravietojumu un pestīšanas vēstures galīgais mērķis ir Dieva valstības nodibināšana uz zemes. Svētie Raksti sākas ar radīto un zaudēto Paradīzi (1. Moz. 1–3), un Jaunā Derība beidzas ar atjaunoto Paradīzi (Atkl. 21; 22). Israēla izvēlēšana par Dieva derības izredzēto tautu nebija pašmērķis, bet gan Dieva izraudzīts veids, lai visām tautām dotu redzamu zīmi par gaidāmās Dieva valstības taisnīgumu un mieru. Jēzus Kristus mācīja Jaunās Derības ļaudīm, Savai draudzei, lūgt: “Lai nāk Tava valstība, Tavs prāts lai notiek kā Debesīs, tā arī virs zemes.” (Mat. 6:10). Tādējādi apustuliskā evaņģēlija vēsts, būdama Dieva ar Israēlu noslēgtās derības loģisks turpinājums, ieguva apokaliptisku perspektīvu.” – Hans K. LaRondelle, “The Remnant and the Three Angels’ Messages,” in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, vol. 12, 857. lpp.

TREŠĀ DAĻA – PRAKSE

Pārdomām: Pārlūkojot citātu grāmatas, ievērosiet, ka visaizraujošākās domas ir tās, kuras cilvēki izteikuši, guļot uz nāves gultas. Slavēna ateista pēdējie vārdi bija: “Tūlīt baiļu pilns lēkšu tumsā!” Visas Dieva derības, visi Viņa apsolījumi ir saistīti ar vienu vēlmi – Viņš vēlas mūs glābt no grēka. Līdz ar dzīves beigām nāk spriedums par mūsu derības attiecībām.

1. Kāds mācītājs teica: “Es ticu grēksūdzei nāves gultā. Es zinu, ka Dievs tās pieņem, bet man jāatzīst, ka esmu mazliet uztraucies par tām. Es nevaru pārstāt šaubīties, vai grēksūdze ir patiesa.” Ir dabiski spekulēt par citu motīviem. Kā Dievs raugās uz tuvojošos grēcinieku, kurš lūdz glābšanu? Kā Dieva zināšanas par nākotni ietekmē Viņa reakciju?
2. Derības attiecības ar Dievu šķīsta mūs no vainas apziņas un nožēlas. Tās piepilda mūs arī ar prieku. Iedomājieties, kas notiek Debesu pagalmos, kad sperat pirmo soli pretī mūžībai Debesīs. Kā jūs domājat, ko jūsu sargeņģelis varētu teikt? Kā Debesu lietu plānā jūsu stāšanās derības attiecībās ar Dievu ietekmē jūsu piekļuvi mūžīgajai dzīvībai?
3. Divi zagļi karājās pie krusta abās pusēs Jēzus krustam. Viens nīrgājās par Viņu, otrs lūdza pestīšanu. Ar kādu pārliecību cilvēks var lūgt Dieva apsolījumu pēc gadiem ilgas novēršanās? Ievērojiet, ka Jēzus neuzrunāja zagli, pirms zaglis nebija uzrunājis Viņu. Ko tas stāsta par Svētā Gara lomu? Kā tas palīdz saprast, ka mēs varam lūgt pestīšanu neatkarīgi no tā, cik bezcerīgā situācijā, kā pašiem šķiet, esam? Pēc Kristus pieņemšanas zaglis dzīvoja tikai īsu brīdi. Kādu ietekmi viņa kā kristieša dzīve tomēr var atstāt uz citiem? Kā derības attiecību nodibināšana ar Dievu ietekmē mūsu reakciju uz misiju un evaņģelizāciju?
4. Kāds zagļa pestīšanu vienpadsmitā stundā ir nosaucis par “burtisku iekļūšanu Paradīzē”. Vai daži cilvēki nemēģina izmantot Dieva žēlastību, atliekot Kristus pieņemšanu līdz brīdim, kad būs nodzīvojuši mūžu tā, kā vēlas, kā to darīja zaglis? Paskaidrojiet. Kā jūs pārliecinātu cilvēku par to, cik svarīgi pieņemt Kristu tagad, nevis gaidīt līdz vienpadsmitajai stundai?
5. Agrīnās kristietības sludinātājs Ambrozijs teicis: “Cik daudz bagātāka bija Kristus žēlastība nekā ļaundara lūgšana!” Kāpēc mēs dažreiz apšaubām savu kristietību, ja Dieva žēlastības ir vairāk nekā pietiekami, lai kompensētu katru mūsu grēku? Kāpēc

būt kristietim ir vairāk nekā pretendēt tikai uz nosaukumu? Vai tas, ka esat kristietis, nozīmē, ka tiksiet izglābts? Paskaidrojiet. Kādus pantus jūs varētu citēt, lai pārbaudītu savu pestīšanu?

6. Daudzi cilvēki pavada dzīvi, meklējot laimi, kas parasti ir diezgan nenotverama. Prieks, kas ir Gara auglis, ir tas, uz ko mums vajadzētu cerēt. Kāda ir atšķirība starp laimi un prieku? Vai prieks, tāpat kā laime, ir tas, ko mēs varam iegūt, vai arī tas, tāpat kā pestīšana, tiek mums dots? Paskaidrojiet.
7. Mēs esam spējīgi izdarīt daudzas lietas, par kurām vēlāk var būt vainas sajūta. Dievs caur Kristu mums piedāvā iespēju izvairīties no šīs vainas. Vai tas noteikti nozīmē, ka mēs varam vai mums vajadzētu pārtraukt justies vainīgiem? Vai to darīt ir bezatbildīgi? Paskaidrojiet.
8. Mēs bieži dzirdam izteicienu "Ļauj, lai sirdsapziņa ir tavs ceļvedis". Vai jūsu sirdsapziņa ir identiska tai jaunajai sirdij, ko Dievs apsola vairākās Bībeles rakstvietās? Vai tiešām jūsu sirdsapziņa ir tik uzticama ceļvede?
9. Jēzus mums apsola mūžīgo dzīvi caur ticību Viņam. Kāpēc mūžīgā dzīve ir tik pievilcīga? Vai tas nozīmē kaut ko citu, nekā tikai dzīvot vienu dienu pēc otras, neredzot galu? Kā jums šķiet, kā mūžīgā dzīve ar Kristu kvalitatīvi atšķirsies no mūsu pašreizējās esamības?
10. Šajā pasaulē kristiešu uzdevums ir izplatīt labo vēsti par Jēzu. Vai tas nozīmē, ka visiem kristiešiem ir jālīdzinās uzbāzīgiem reklāmas aģentiem? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Kā Kristus var izmantot visu jūsu personības un talantu spektru, lai sniegtu Savu vēsti tiem, kam tā vajadzīga?